

наша свабода

№12(99) ВYДАЕЦЦА 3 25 ЛYТАГА 2000 ГОДА

31 СТУДЗЕНЯ
2001 года
СЕРАДА

Адрас: 220123,
г.Мінск, а/я 103

E-mail:
NPSvaboda@irex.minsk.by
http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

Прэмію царквы атрымаў «праваслаўны атэіст»

Старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання Сямён Шарэцкі пратэстуе супраць прысуджэння Аляксандру Лукашэнку прэміі міжнароднага фонду «Адзінства праваслаўных народаў». Пра гэта гаворыцца ў адкрытым лісце, які спікер накіраваў патрыярху Маскоўскаму і ўсёму Русі Аляксею II.

Як адзначаецца ў лісце, «тэрмін прэзідэнцкіх паўнамоцтваў Лукашэнкі закончыўся 20 ліпеня 1999 года», а «супраць створанага ім рэжыму ўзбуджана крымінальная справа па факце захопу ўлады неканстытуцыйнымі метадамі і выдзяцця следства». «Лукашэнка, як і ўсе дыктатары, раскалоў народ Беларусі ўсё па тым жа балышавіцкім прыпынку: хто не з намі, той супраць нас», — піша Шарэцкі.

Заканчэнне на стар.3

Кому он нужен, этот батька?

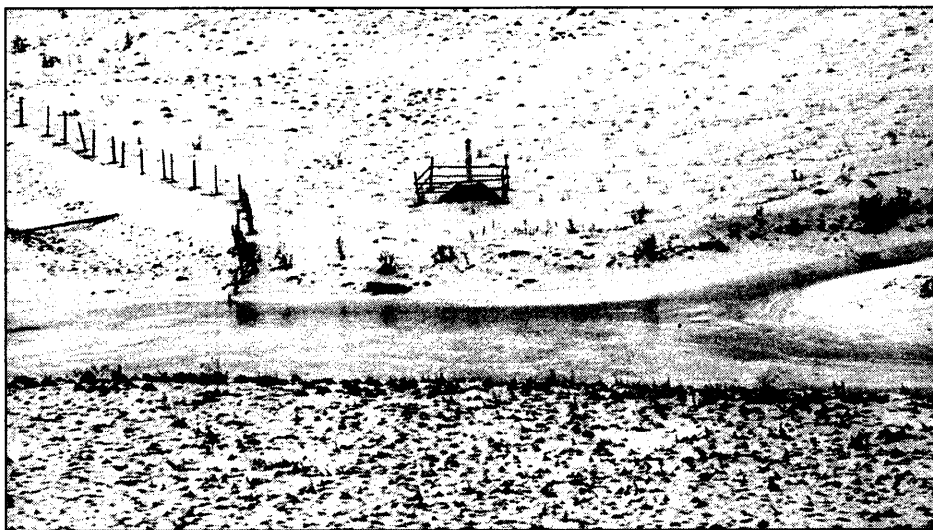
Виталий ПОРТНИКОВ

Сегодня Москва и Минск пытаются сделать вид, что ничего страшного в российско-белорусских отношениях не произошло. И по большому счету они правы — ничего нового действительно не случилось. Просто давно назревшая напряженность в отношении Лукашенко к Путиным выплеснулась на телевизионные экраны и позволила комментировать уже не слухи и домыслы, а публичные действия.

Последний приезд Лукашенко в Москву был действительно демонстративно проигнорирован высшим российским руководством. Главу союзного государства встречали чиновники, явно не соответствующие его статусу. Церемония вручения Лукашенко премии «За единение православных народов» также была практически проигнорирована российскими официальными лицами. Решение назначить исполняющего обязанности государственного секретаря российско-белорусского союза взамен Павла Бородин также было принято без согласования с Минском, хотя бы даже символического. Можно, конечно, рукоплескать по поводу того, что официальная Москва вытирает ноги об экзальтированного партнера по интеграции и душителя свободы в своей стране.

Окончание на стр.3

У №9 і №11 НАШАЙ СВАБОДЫ друкаваліся матэрыялы «Не-эміграцыя» і «Гэта нонсенс». Па недагледзе рэдакцыі не было ўказана, што інфармацыя ўзятая з «Радзе Свабода».

За гэтым ручоём — Латвія, пра гэта сведчыць памежны латвійскі знак на тым беразе. А гэты бераг — беларускі

Напад на слыннага дзеяча

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Сумная і жорсткая навіна — у рэанімацыю пасля жорсткага нападу патрапіў вядомы беларускі тэатральны дзеяч, выбітны рэжысёр, нядаўні мастацкі кіраўнік тэатра «Вольная сцена» Валеры Мазыньскі.

Гэта здарылася ў суботу, 27 студзеня. Валеры Мазыньскі вяртаўся дадому а палове на дзiesiąту вечара. Пры падыходзе да свайго дома, які знаходзіцца на праспекце Машэрава, па словах самога рэжысёра, ён не заўважыў нікога падазронага. Але калі Мазыньскі зайшоў у дваровую арку дома, ззаду пацуліся ціхія крокі і на галаву Мазыньскага абрушылася нешта надта цвёрдае і цяжкае. Пасля медыцынскай экспертызы ахарактарызуе прыкладу нападения як магчыма металічную палку. Мазыньскі ўпаў і пачаў губляць прытомнасць. Але невядомы яўна прагнуў забіць рэжысёра, бо нанёс яшчэ пяць удараў па галаву Мазыньскага гэтым прадметам.

З двара да цяжка параненага і беспрятнага Мазыньскага падбеглі падлеткі, дацягнулі яго да пад'езда, а затым выклікалі «хуткую дапамогу» і жонку рэжысёра Людмілу.

Хуткая прыехала толькі праз дваццаць хвілін пасля выкліку і павезла Мазыньскага ў 9-ы шпіталь. Доктары канстатавалі чэрапна-мозгавую траўму, значныя, да надбровнай дугі рассячэнні лба, рассячэнне рукі, якой ён абараняўся, амаль да касці. Пры гэтым дадаткова небяспэка ўтрымлівалася ў тым, што ў Мазыньскага хворое сэрца, якое маглі не вытрымаць такіх траўмаў. Але з ласкі божаў усё абышлося.

Пасля шпіталь пацярпелага перавезлі ў рэанімацыйнае аддзяленне лечкамісіі. А

ўжо ўчора пасля абеду Мазыньскага перавялі ў хірургічнае аддзяленне, бо яму крыху палепшала.

Жонка Мазыньскага, спадарыня Людміла, разважаючы аб матыхах нападу на рэжысёра, лічыць верагоднай версію, што патэнцыйны забойца чакаў некага іншага, але ў цэпры памыліўся і пачаў збіваць Валерыя. Іншая здагадка жонкі: гэта быў неўраўнаважаны маньяк, які чакаў каго б забіць. На нашу думку, існуе і трэцяя, магчыма, больш верагодная версія здарэння. Проста Мазыньскі стаў некаму коштай у горле сваёй непрыкраснай пазіцыі, прынцыповай непрыхіснасцю і сваёй беларускасцю.

Па факце нанясення цяжкіх цялесных пашкоджанняў Цэнтральны РАУС Мінска ўзбудзіў крымінальную справу.

НАША СВАБОДА жадае спадару Мазыньскаму хутэйшага выздараўлення ды вяртання да творчай працы.

Валерый Мазыньскі: Мне адпомсцілі за палітычную дзейнасць

У рэанімацыйным аддзяленні шпіталь рэжысёр Валерый Мазыньскі адказаў на пытанні нашага карэспандэнта.

— Ці бачылі Вы таго, хто на Вас напаў?

— Толькі пачуў ззаду нейкі шорах ці крок. Людзей вакол, здаецца, не было. Цемра двара і раптам страшэнны ўдар па галаву. Я вяртаўся з лазні, ішоў такі чысты, лагодны. З праспекта Машэрава скочыў да магазіна «Алеся», прай-

шоў арку пад маім домам, павярнуў налева. Дарэчы, гэта дакладна тое самае месца, дзе два гады таму збілі Расціслава Янкоўскага. Ён вяртаўся з юбілею, з кветкамі ды шампанскім у руках, добра апрануты. Я ж сціплы, з торбай — з лазні. Гэта ўся розніца. У астатнім стопрацэнтнае падабенства. Моўчкі збілі, нічога не ўзялі, моўчкі сышлі. Я добра памятаю, як сыходзіў той, хто мяне біў. Дарэчы, біў не жалезнай, а нейкай

драўлянай палкай па галаву. Топ, топ, гучала ў цішыні вечара. Я губляў прытомнасць, але паспеў падумаць, што можа ён абыходзіць мяне з другога боку, каб нанесці апошні ўдар, і пачаў крычаць. Дзякуй Богу, мяне пачулі. Да мяне прыбеглі дзяўчынкі, у адной з іх быў мабільнік. Па ім і выклікалі маю жонку і хуткую дапамогу.

Заканчэнне на стар.3

НАВІНЫ

■ Амерыканская Служба іміграцыі і натуралізацыі выдала загад аб забароне для грамадзянаў Беларусі і Расіі перасоўвацца па тэрыторыі ЗША бязвізавым транзітам. Час уступлення гэтага рашэння ў сілу адтэрмінаваны прыкладна да 5 красавіка ў сувязі з тым, што Джорджам Бушам адкладзена рэалізацыя апошніх пастановаў адміністрацыі Біла Клінтана.

■ У Нацыянальнай Акадэміі навук Беларусі — новы кіраўнік. Пасля таго, як у леташнім снежні яе колішні прэзідэнт Аляксандр Вайтовіч стаў старшынёй так званага Савета Рэспублікі Нацыянальнага Сходу, АН засталася без начальніка. З гэтага тыдня выконваючым абавязкі прэзідэнта Акадэміі навук стаў дырэктар Інстытута лесу Віктар Іпацьеў.

■ Учора радзе «Нямецкая хваля» перадала, што брытанскай паліцыяй у Лондане затрыманы грузавік з нелегаламі. У ім знаходзіліся і грамадзяне Беларусі. Аднак афіцыйнага павадмлення пра гэта ад англійскіх уладаў беларуская амбасадзе не паступала.

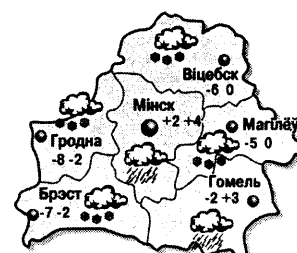
■ Жыллё ў Беларусі паступова ўсё больш прыходзіць у заняпад. Зараз у краіне з 212 міліёнаў квадратных метраў жылля каля 40% перабываюць у заняпадным стане. З іх 4 тысячы кватэраў наогул лічацца аварыйнымі. У прыватнасці, 1.800 мінскіх дамоў вымагаюць капітальнага рамонту.

■ Мінэканомікі выдала пастанову аб новых скупачных коштах на металы. Адзін грам золата ў вырабах і ломе 333-й пробы каштуе цяпер 2.920 рублёў; 583-й і 585-й — 5.130 рублёў, 958-й — 8.401 рубель. 1 грам срэбра прымуць у залежнасці ад пробы за 74-142 рублі. Самая дарагая плаціна — 17.895 рублёў.

■ 28 студзеня ў ваенных частках Беларусі адбыліся цырымоніі ваенскай прысылкі хлопцаў, прызваных у армію ўвосень 2000 — узімку 2001 гадоў. Сёлета ў студзені ў беларускія армейскія структуры прыйшлі каля 13 тысяч чалавек.

■ Памежнікамі Гомельскага атрада каля вёскі Белая Сарока Нараўлянскага раёна знойдзены ўчастак з дужа моцным радыяцыйным выпраменьваннем. Забруджана тут складае 200 мікраэнтгенаў на гадзіну. Гэта амаль у 10 разоў больш, чымсці нават у навакольных мясцінах, якія лічацца аднымі з самых радыяцыйна забруджаных у краіне.

НАДВОР'Е НА ЗАУТРА

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

1230

ШАНОЎНЫЯ ЧЫТАЧЫ!

Наша газета праводзіць розыгрыш прызоў сярод сваіх падпісчыкаў.

Тыя, хто падпісаў на нашу газету да 1 лютага, маюць шанец выйграць халадзільнік, тэлевізар, відэа-плэер, фотаапарат, прас, электрачайнік.

Тыя, хто падпісаў на паўгода, могуць выйграць гадавую аплату за вучобу ў любой навучальнай установе Беларусі для сябе ці сваяка.

Для ўдзелу ў розыгрышы патрэбна выслать у рэдакцыю копію падпіснага купона на адрас: 220123, Мінск-123, а/я 103.

ПАДПІСКА НА НАШУ СВАБОДУ!

Каб не шукаць кожную раніцу нашу газету ў шапіках, падпішыся на яе цяпер! Падпіска на НАШУ СВАБОДУ магчыма праз пошту! У любым аддзяленні сувязі патрабуйце падпісны каталог з індэксам НАШАЙ СВАБОДЫ.

Аплаціць паслугу па падпісцы на НАШУ СВАБОДУ таксама можна праз любое аддзяленне «Беларусбанка».

Спецыяльны купон — на стар.6.

Кошт падпіскі на месяц — 1.040 рублёў. Наш падпісны індэкс — 63478.

Беларусь — чвэрць, Расія — усё астатняе

Віцаслаў БУДКЕВІЧ

Бюджэт Саюза Беларусі і Расіі на 2001 год складзе 2 мільярд 300 мільянаў расійскіх рублёў. Такую суму расходаў на фінансаванне сумесных праграм і дзейнасці органаў міждзяржаўнага ўтварэння зацвердзіў 29 студзеня ў Маскве Савет Міністраў Саюзнай дзяржавы.

Расійскі бок павінен будзе пералічыць у агульную казну 1,5 мільярд рублёў, беларускі — 0,8. Летас памер бюджэту склаў 2 мільярд 230 мільянаў рублёў. Трэба заўважыць, што ў параўнанні з 2000 годам паменшылася колькасць сумесных праграм, якія будучы фінансаванні з агульнай казны. Як паведаміў на прэс-канферэнцыі па выніках пасяджэння Савета Міністраў яго старшыня — кіраўнік урада Расіі Міхал Касьянаў, — колькасць праграм паменшана з 53 да 36, якія ён назваў «эфектыўна рэалізаванымі» вытворчымі праграмамі». Цяпер праект бюджэту будзе накіраваны на разгляд саюзнага парламента, а зацвярджаць яго давядзецца Вышэйшаму дзяржаўнаму Савету.

Падчас пасяджэння саюзнага ўрада бакі прынялі зводны палітна-энергетычны баланс на 2001 год, які прадугледжвае перапрацоўку расійскай нафты на беларускіх нафтаперапрацоўчых заводах. Ён утрымлівае абавязальствы бакоў па пастаўках нафты і нафтапрадуктаў. У прыватнасці, прадугледжана, што ў 2001 годзе на перапрацоўку з Расіі ў Беларусь паступіць на 4 мільёны тон нафты больш, чым летась. Рэспубліка ўзяла на сябе таксама абавязальствы па вяртанні часткі нафтапрадуктаў, вырабленых ёю з расійскай сыравіны.

БелаПАН

Беларусь пачынае зрынаваць

Марат ГАРАВЫ

У Беларусі на мінулым тыдні пачаўся рост захворвання на ВРЗ і грып. Як паведаміла загадчыца аддзялення імунафілактыі і спецыяльнага нагляду за паветрано-кропельнымі інфекцыямі Рэспубліканскага цэнтру гігіены і эпідэміялогіі Святлана Тарарук, з 22 па 28 студзеня на медыцынскую дапамогу звярнуліся 46,630 чалавек у 18 кантрольных гарадах (Брэсце, Баранавічах, Пінску, Віцебску, Оршы, Полацку, Наваполацку, Гомелі, Мазыры, Рэчыцы, Гродне, Лідзе, Мінску, Барысаве, Маладзечне, Салігорску, Магілёве і Бабруйску).

Паводле слоў Тарарук, перавышэнне кантрольнага парогу было зарэгістравана ў Гомелі, Рэчыцы і Магілёве, аднак толькі ў Гомелі, дзе з 20 студзеня аб'яўлена эпідэмія грыпу, адзначалася стойкае трохразовае перавышэнне кантрольнага парогу на працягу трох дзён. У Гомелі з 20 па 28 студзеня па медыцынскую дапамогу звярнуліся 9,825 чалавек, прычым бок працэнтаў з іх складаюць дзеці ва ўзросце да 14 гадоў. За перыяд эпідэміі ў горадзе шпіталізаваны 16 чалавек. Паставана галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Гомеля ўведзены комплекс мер, накіраваны на зніжэнне захворвання на грып і ВРЗ. Акрамя таго, распрацаваныя гарышчаныя з 25 студзеня прыпынены заняты ў 72 школах Гомеля.

Паводле слоў Тарарук, у блэйшыя дні магчыма аб'яўленне эпідэміі ў Магілёве (тут шпіталізаваны 14 чалавек, у тым ліку 5 дзяцей), у Рэчыцы і ў Мінску. У сталіцы, як адзначае спецыяліст, эпідэмічны парог пераўвешаны ў 2,6 раза, што значна вышэй за сярэдні ўзровень захворвання на грып па краіне.

У блэйшыя дні, як зазначае спецыяліст, будзе абвешчана паставана галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Беларусі з пералікам мер, накіраваных на зніжэнне захворвання на грып і ВРЗ.

БелаПАН

Узмацняюць кантроль

Ганна СОУСЬ

Беларускі ўрад плануе больш жорстка кантраляваць увоз расійскіх тавараў у Беларусь. Адапаведны праект паставоны Савета Міністраў ужо падрыхтаваны ў Міністэрстве эканомікі ды неўзабаве набудзе моц. Магчыма, гэта будзе 1 лютага, так паведамляе «Інтэрфакс» са спасылкаю на дасведчаную крыніцу ва ўрадзе.

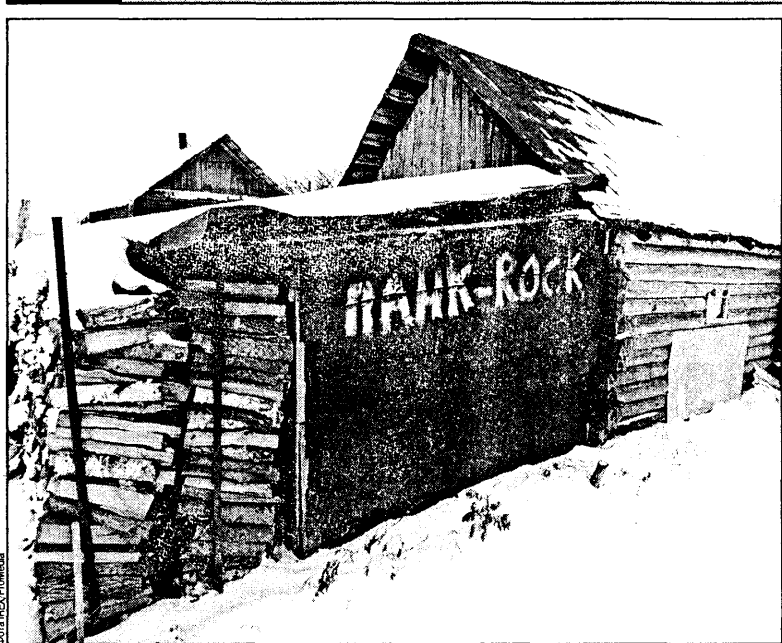
Як сцвярджае гэтая крыніца, ужо цяпер багата выпадкаў, калі на мытных складах захоўваюцца тавары, дакументы на якія не адпавядаюць рэальнасці. І таму беларускі бок імкнецца больш пільна сачыць за пільнамі расійскага імпарту.

Доктар эканамічных навук, прафесар Барыс Жаліба мяркуе, што такі крок выкліканы жаданнем беларускага ўрада абараніць сваіх вытворцаў. «Намер беларускага ўрада ўзмацніць кантроль за імпартам тавараў з Расіі можна патлумачыць адным, — гаворыць Б.Жаліба, — расійскія вырабы складаюць усё большую канкурэнцыю беларускім вырабам, гэтым іх высяняючы. Мы, спажываўцы, можам пабачыць гэта ў крамах, дзе ўсё больш расійскіх тавараў, як прамысловых, гэтак і харчовых. Часам па такіх самых цэнах, а бывае, што і лепшай якасці».

Відна, што здае пазіцыі беларуская эканоміка. Ранейшыя нізкія кошты — у далёкім мінулым. Вось ураду і дэвальвацыя з аднаго боку выступаць за палітычную інтэграцыю, а з другога — абмяжоўваць ільняны расійскага імпарту, каб абараніць айчынных вытворцаў. Калі гэтыя працэсы будуць развівацца, ураду не пазайдзе рошч — як жа быць з эканамічнай інтэграцыяй?»

Радзій Свабода

ФОТАФАКТ

Што вёска, што горад — культура адна

Кульбіты ва ўладзе за месца ў «палаце»

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

41-гадовы берасцейскі чыноўнік Аляксандр Працвіц ужо ў трэці раз імкнецца стаць дэпутатам. Ішчэ ў лістападзе 1996 года дырэктар берасцейскай ЦШ №30 апынуўся ў ліку няўдачнікаў з-за таго, што вынікі выбараў у Вярхоўны Савет былі ануляваны. Праўда, удзел у гонцы з праграмай на вярнасьць Лукашэнка прынес яму пасаду намесніка старшын гарышчанаў.

15 кастрычніка 2000 года насельніцтва Брэста ў большасці сватаў байкапіраваў выбары, а ад таго, хто прыйшоў, А.Працвіц атрымаў 22,17 «чорных шароў» супраць.

Недаверу землеўлад, аднак, чыноўнік супрацьпаставіў сілу ўлады. Са сваёй пасады намесніка старшын гарышчанаў ён нечакана «перакульваецца» ніжэй — у гарадскі аддзел адукацыі, намеснікам загадчыка. Там неўзабаве «падседзеў» шэф, і зараз А.Працвіц — уладар усёй школьнай арміі ў зоотысячным горадзе, якая паслужыла выхаванню пад сацігі і лозунгі кульбітнага вертыкальшчыка.

Грошы для БПСМ

Ягор МАЁРЧЫК

На сёлётнія мерапрыемствы Дзяржаўнага камітэту па справах моладзі з дзяржаўнага бюджэту выдаткоўваецца амаль 694 мільёны рублёў, у пераліку на дзяржаўнае ЗША — каля 600 тысяч даляраў. Размяркоўваюць гэтыя грошы пераважна між дзяржаўным камітэтам па справах моладзі ды ляляльнымі да ўлады грамадзкімі арганізацыямі — Беларускім саюзам моладзі і Беларускім патрыятычным саюзам моладзі.

З 500 мерапрыемстваў, заплянаваных на 2001 год, ледзь не палова мае патрыятычную скіраванасць. Найбольшыя грошы выдаткоўваюцца менавіта на патрыятызм. І акрыз напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў.

Ужо пачала працаваць праграма пад назовам «Імідж». Яна прадугледжвае «прадукцыю» і распаўсюджванне агітацыйнай прадукцыі, скіраванай на прапаганду патрыятызму, дзяржаўнасці і моладзевай палітыкі, на супрацьдзеянне распаўсюджванню ідэяў экстрэмізму і палітычнага радыкалізму».

Радзій Свабода

Дзяля ўсвабоджвання гэтых плянаў Беларускі патрыятычны саюз моладзі атрымлівае 85 мільянаў рублёў. Натуральна, што і падтрымка саюзу Беларусі і Расіі стане клопатам БПСМ. Агітаваць за інтэграцыю моладзі патрыяты будучы культурніцкімі акцыямі, якія падаткаплатнікі аплочыць 65 мільёнамі рублёў.

Крыху меншыя грошы (16 мільянаў рублёў) БПСМ атрымаў на святкаванні Дня дзяржаўнага гербу і сцягу. А на Дзень незалежнасці паводле Лукашэнкава календару дзяржаўных свят у выдаткаваны ў два разы меней.

Самі ж мерапрыемствы падобныя да таго, што за свецкімі часамі ладзілі камсамольцы. Бэлэзэмаўчы будучы абсталёўваць музей Махарава, ладзіць летнік «Сяброўства славянаў», музычныя фестывалы «Рэска зямля», «Аграваля ясна», «Песня юнацтва нашых бацькоў» і розныя патрыятычныя конкурсы-агляды. Нават плянуецца стварыць Міждзяўнавую раду па патрыятычным выхаванні.

Параўнайма — на навагоднія ёлкі для дзяцей-чарнобыльцаў выдаткавана амаль у шэсць разоў меней, чым на арганізацыю выязных паседжанняў ЦК БПСМ і на навучанне актывістаў гэтай арганізацыі ў Інстытуце кіроўчых кадраў Акадэміі кіравання пры прэзідэнце.

Паводле беларускага заканадаўства, на дзяржаўную падтрымку можа прэтэндаваць любая моладзевая арганізацыя, якая сваёй дзейнасцю не пераследуе палітычных мэтаў. Грошы ж атрымалі толькі выбраныя.

Радзій Свабода

Статкевіча і Шчукіна будучы ссудзіць нанова

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Сёння ў мінскім гарадскім судзе пачнецца новы разгляд крымінальнай справы старшын Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) Міколы Статкевіча і журналіста Валерыя Шчукіна.

Абодва ўжо былі асуджаныя ў гэтым самым гарадскім судзе паўгода таму да ўмоўных тэрмінаў пазбаўлення волі за «арганізацыю і актыўны ўдзел у беспарадках падчас правядзення «Маршу Свабоды» 17 кастрычніка 1999 года». Але ж Вярхоўны суд гэты прысуд адмінуў і накіраваў справу на новы разгляд да

судзі Тамары Высоцкай.

Адмену прысуду бакі ашанілі парознаму. Сам Статкевіч, прыкладна, верыць у тое, што справядлівасць магчыма і менавіта таму прысуд адмінуў. Больш прагматычныя лідэры дэмакратычных сілаў, што выступалі за байкот выбараў у «палатку» 15 кастрычніка 2000 года казалі, што прысуд адменены, каб справакаваць Статкевіча і Шчукіна на штурхальнік тым байкота, знішчыў судзімасць і быў самым даволішым ім удзельнічаў у выбарчым фарсе.

Суд цяпер будзе разглядаць справу па старым крымінальным кодэксе, што не змяняе верагодныя прысуды палітыкам.

На дарогах Гомельшчыны — 15 смерцяў

Ірына ШАНЦАВА

За апошнія тры суткі ў выніку дарожна-транспартных здарэнняў у Гомельскай вобласці загінулі 15 чалавек. Гэтая беспрэцэдэнтная колькасць ахвяраў стала падставой для прэс-канферэнцыі, якую 29 студзеня правялі начальнік ДАІ УУС Гомельскага аблвыканкама Аляксандр Кузьменка і яго намеснік Васіль Бульбяноў.

Паводле іх слоў, усёго з пачатку гэтага года ў вобласці адбылося 46 здарэнняў на дарогах, у выніку

чаго загінулі 22 чалавекі, і 15 з іх — за апошнія тры суткі.

27 студзеня ў Светлагорскім раёне выдзіцель легкавага аўтамабіля, выехаўшы на сустрэчную паласу, суткнуўся з грузавіком «Урал», у выніку чаго тры пасажыраў, у тым ліку і 4-гадовае дзіця, загінулі. А ў Рагачоўскім раёне жыхар Калінінграда не справіўся з кіраваннем, і яго «Рэно» ўдарыўся ў дрэва. На месцы загінула яго жонка, а пасажыры — самі ж мясцовыя жыхары — страпілі малое дзіця.

БелаПАН

Берасцейскую «Вежу» не разбуралі

Мікола НЯЗЛОМНЫ

Дадатковыя звесткі з яўляюцца зараз па факце рабуніцтва ў ноч з 26 па 27 студзеня камп'ютэрнай тэхнікі ў офісе Берасцейскага цэнтру падтрымкі грамадскіх ініцыятываў «Вежа».

Як паведаміла кіраўнік цэнтру Іна Кулей, пасля 2 дзён фармальна-маруднага следства, зараз міліцэйскі асочнік больш дасканала і пільна вывучаюць на месцы сляды ўзлому і выкрадання б камп'ютэраў, прынтэра, надыма, сканера і факса. Гэта абнадзеівае, хача сярбы цэнтру, па словах Іны Кулей, схільныя лічыць, што ра-

буніцтва, як і ў папярэдніх 4 выпадках у іншых інфармацыйных цэнтрах Беларусі, было заказным і спланаваным.

Берасцейская «Вежа» падтрымлівае выданні малаго накладу ў рэгіёне, якія не абыходзяць увагай дзяржаўнай кампаніі давыбараў у «палатку». Акрамя таго, цэнтр мае ва ўсіх трох акругах абласнога горада сваіх незалежных наглядальнікаў. Магчыма, што была дадзена каманда паслабіць гэтую сілу.

Тым часам «Вежа» працягвае працу, і ў офісе сюды людзей стала прыходзіць яшчэ болей, чымсмы да рабуніцтва.

Атрута — са сталойкі

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

З дыягназам таксікаінфекцыі, выкліканай патогенным стафілакокам, у Баранавічах шпіталізаваны 14 навучэнцаў ПТВ-61. Яшчэ 6 іхніх аднагодоўкаў атрымалі медыцыную дапамогу на месцы, калі яны шматразова ваганталі. Такі сумны вынік абедзенага харчавання ў сталойцы вузальні, якую абслугоўвае арэнд-

нае прадпрыемства гарадскога грамадскага харчавання.

Галоўны санітарны ўрач Брэсцкай вобласці Валентына Качан паведаміла, што ўспышкі інфекцыі выклікала жывёліна з кухонных запасаў, на якія скончыўся тэрмін захоўвання. Эпідэмічнае расследаванне гэтага пагражае жорсткімі дысцыплінарнымі і штрафнымі пакараннямі як кулінараў, так і іх кіраўнікоў.

Гонкі агмяніла надвор'е

Аляксей АРЭШКА

Прызначаны на нядзелю на мінскім стадыёне «Трактар» аўтамабільныя трэкавыя гонкі «Гарачы лёд» не адбыліся з-за рэзкай змены надвор'я. Дождж са снегам унеслі свае карэктывы не толькі ў стан трасы, але і ў забеспячэнне беспякі гледачоў. На трэкавай стала вельмі спізка, што магло выклікаць таўкатую сярэд бальшчыцы і амагавы аўтаспарту з усіх куткоў Беларусі. На планавыя гонкі прыязджаў таксама бізнесмен з Японіі, які збіраўся разглядаць магчымасць укладання інвестыц у беларускі аўтаспарт. У спадборніцтвах збіралася ўзяць удзел рэкордныя колькасць аўтагоншчыкаў — больш за трыццаць.

БелаПАН

Бачылі вочы, каго запрашалі

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

Санкт-пецярбургская выстава з 33 васьковых фігур «Каты і ахвяры» заўчасна закрытая валавым распаўсюджаннем старшын Брэсцкага гарышчанама Генадзія Маско. Менеджэры такіх крываваў сцэнаў сярэднявечча, як, прыкладам, смерць на гільяціне, расцягванне цела на лесвіцы, павешанне, выстаўлены з горада над Бугам у сувязі (шытата з гарышчанамаўскага дакумента) «адмоўным удзеяннем «крывавых» сцэнаў на псіхіку наведальнікаў».

Гаспадары выставы жахаў спрабавалі аспрэчваць свае гаспадарствы

правы і нават збіралі подпісы (усяго 13000) у падтрымку захавання ранейшых тэрмінаў арэнды, але ім усё ж давялося вызваліць экспазіцыйную плошчу ў галерей мастацтваў. Брэст такім чынам адмежаваў ад прапаганды насялі, катавання і забіцця. Хто наступны ў Беларусі прыняў гэтую драму адзін з васьковых галоўкаў — пакуль невядома. У Шпёрскандалная выстава пакуль не вяртаецца, а падарожнічча. Аразам з ёй, дарэчы, і самы жаўдзны забойца XX стагоддзя Адольф Гітлер. У Брэсцце фюрэр «красавічча» ў наставе звышчалавек са счастым на мундзіры і пашанам, як з мармуру, павароту з востку.

БелаПАН

Валерый Мазыніскі: Мне апромсцілі за палітычную дзейнасць

Заканчэнне.

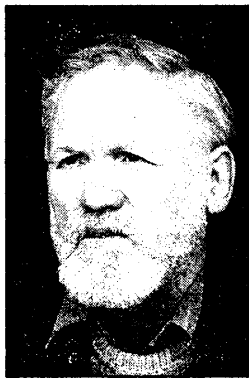
Пачатак на стар.1

— Вы ўжо заявілі, што гэта не хуліганства ці напад з мэтай крадзяжу, а палітычная акцыя. З чаго такая ўпэўненасць?

— Навошта ж нападаць, калі нічога не забіраць? Хаця б шапку маглі ўзяць, каб з'імаць рабаўніцтва... Напярэдадні мне казалі, што такое можа адбыцца. Адзін чалавек да мяне адмыслова прызваў, каб запытацца, што мой вядомы цікавая супрацоўнікі спецслужбы і не выключаюцца нейкія здарэнні. А раней, у разгар канфлікту з 3-м рэжысерам у тэатры «Вольная сцена», былі міністр Аляксандр Сасноўскі раў не лезі ў палітыку. Я раней меў кавар, што мае тэатральныя праблемы з-за яго, а цяпер думаю, проста ягонымі рукамі ўсё рабілася.

— Ці заўважылі Вы за сабой сачэнне ў апошнія дні, можа мей падарэні, што тэлефон праслухоўваецца?

— Тэлефон у нас то трэшчыць, то ламаецца, так што наскоіт праслухоўвання можна казаць, калі заўгодна. Ведаеце, я ўсё ж не лічым

Ю.А. ШУБІНА

сябе дзейным апазіцыянерам, што я мусіў думаць пра сваю бяспеку. Я проста рабіў сваю справу, а ў нейкіх грамадскіх падзеях удзельнічаў як асоба, якая лічыць неабходным нешта зрабіць дзеля сябе, дзеля сваіх дзяцей.

— Вы, такім чынам, усё ж не лічыце сябе палітыкам?

— Калі гаварыць пра палітыку, то я ёй займаўся толькі праз свае спектаклі. Натуральна, гэта ўладамі

не віталася. Вы ж бачыце, ранейшы тэатр разгадлі. Ад страху, відаць, што там збіраюцца людзі і нешта чытаюць са сцены не тое, што ўладзе падабаецца... Нейкая агонія. А можа дабрачыніцы папярэджаюць? Я ўжо думаў, а раптам гэты інцыдэнт са мной прытасаваны да сустрэчы Лукашэнка з дзесяцямі культуры і мастацтва (смяецца — А.Г.).

— Каб астатніх запалохаць?

— Ды што нас, актораў, запалохаць? Гэта сярод мастакоў такія дзейны ішчэ можна патлумачыць, а сярод нашай тэатральнай браці галовы ў такім глыбокім пяску, што няма каго пуська.

— Вы думаеце, асабіста Вас запалохаць?

— Так, асабіста мяне. Калі пачынаеш думаць пра гэта... Хаця не. Мне асабіста не страшна. Мые яны не напалохалі, гэта адназначна. Нават яшчэ больш разлажалі.

— Вашым творчым планам гэты інцыдэнт паходзіць?

— Усё ж такі шпіталь, час страчываеце, нейкія фінансавыя абавязкі пад пагрозай. Ну, калі шчыра?

— Не вельмі. Ужо з лютата мы, я маю на ўвазе новы недзяржаўны тэатр «Вольная сцена», запалілі выйці да глядачоў з «Вечарам» Аляксея Дударова. І я мяркую, гэтым планам не паходзіць тое, што са мной адбылося. Хаця я разумею, што білі мяне менавіта па галаве, каб адбіць мазгі і спыніць працэс творчасці. Не атрымалася. Я ўсё роўна буду рабіць свой тэатр. І супольна з Аляксеем Дударавым дамагацца, каб гэты тэатр быў цікавым і сучасным. Будзе складана, але я мушу займацца, чым я займаўся раней. Што рабіць, калі я такі рэжысёр, які не любіць п'есы, дзе абсалютна адсутнічае сацыяльная калізія і сацыяльны канфлікт. Тады трэба толькі «Вясёлы ўдаў» глядзець і больш нічога. А ў мяне іншы характар. Я рэжысёр драмы, а не рэжысёр скокаў толькі. Без гэтага мне сумна, так што калі выпадае гэтак, калі чытаецца гэтак, то я радуся. А іншыя вострыя пачынаюць гаварыць. Бачыце, аказваецца, гэта можа вылісцельна і такім чынам, як збіццё ў падваротні — цалкам тэатральны сюжэт...

Ігаруф Алег ГРЭЗДЗІЎОВІЧ

Заява

Беларускага Хельсінскага камітэта

У апошні час у дзяржаўных сродках масавай інфармацыі Беларусі ўсё часцей з'яўляюцца выказванні высокапастаўленых чыноўнікаў, якія ставяць пад сумнеў неабходнасць назірання за выбарамі і дыскрэдытуюць інстытут маніторынгу.

Рэспубліканскае грамадскае аб'яднанне «Беларускі Хельсінскі камітэт» заяўляе:

— у адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам усе грамадзяне маюць права назіраць за выбарамі;

— выбары з'яўляюцца аб'ектам цікавасці грамадзян з пункту гледжання выканання грамадзянскіх і палітычных правоў;

— прысутнасць назіральнікаў на выбарах не вызначае іх легітымнасць, але дазваляе засведчыць дэмакратычнасць працэдур і яе адпаведнасць міжнародным стандартам, якія выкладзены ў Капенгагенскім дакуменце 1990 г., які падпісала і Беларусь;

— БХК вядзе маніторынг выканання правоў чалавека ў Беларусі з 1995 года;

— маніторынг выбараў БХК вяд-

зе праз прыцягненне тысяч валанцёраў-назіральнікаў;

— назіранне за выбарамі дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі ў кастрычніку 2000 г. БХК праводзіў пры падтрымцы Еўрасаюза ў супрацоўніцтве з КНГ АБСЕ ў адпаведнасці з міжнароднымі абавязкамі Беларусі;

— згодна Статута і дзеючага заканадаўства БХК пачаў весці маніторынг падрыхтоўкі да выбараў прэзідэнта Рэспублікі Беларусь і рыхтуе назіральнікаў.

РГА «Беларускі Хельсінскі камітэт» расцывае выказванні прэзідэнта А.Лукашэнка, накіраваныя на дыскрэдытацыю назіральнікаў, як прыкмету падрыхтоўкі грамадскай думкі да магчымага міжнароднага непрызнання выбараў.

РГА «Беларускі Хельсінскі камітэт» выказвае рашучы пратэст любым спробам перашкодзіць рэалізацыі правоў грамадзян выбіраць кіруючыя органы шляхам адкрытых і празрыстых дэмакратычных выбараў і ўдзельнічаць у назіранні за выбарамі.

Кому он нужен, этот батька?

Окончание. Начало на стр.1

Но сегодняшней Россией тоже, между прочим, управляют не Вашингтон с Джефферсоном. Действия российского руководства по отношению к Лукашенко вряд ли связаны с политической оценкой его действий в Беларуси и являются достаточно прагматичными. Они исходят из констатации того факта, что Лукашенко более не является серьезным политическим игроком.

Но что это означает? То ли, что не является серьезным политическим игроком президент Беларуси вообще? Вель Лукашенко стал фигурой на российской политической сцене после того, как пытался предложить себя в качестве молодой энергичной альтернативы дряхлеющему Ельцину. Он вполне вольготно ощущал себя среди российских политиков: заигрывал с коммуно-патриотами, метался по российским регионам... Сейчас никакой альтернативы Лукашенко из себя не представляет. Его заигрывания с коммуно-патриотами никому не интересны. Путин заигрывает с ними же гораздо удачнее и — главное — безопаснее для власти. Руководителями регионов сейчас уж точно не до Лукашенко. Белорусский президент просто ничем не опасен Кремлю. И поэтому к нему можно относиться как к расхлябанному руководителю субъекта федерации — ну в самом деле, не встречаться же с такой малозначимой фигурой президенту России! Но это только один ответ на вопрос, который заключается в том, что личность Лукашенко устарела для России, а просто президент Белоруссии здесь мало что означает...

Другой ответ может быть связан с тем, что в России без интереса относятся не к президенту Белоруссии, а именно к Лукашенко. Многие представители российской политической элиты — и этим объясняется существование пресловутой аналитической группы, опровергнутое официальными структурами — уверены, что Лукашенко не выигрывает президентские выборы 2001 года, что от него устал не только нишающий белорусский народ, но и не ощущающая себя стабильно белорусская политическая и предпринимательская элита, что она воспользуется случаем, чтобы покончить с режимом непредсказуемого «батьки». То, что Лукашенко чувствует себя абсолютно уверенно, все контролирует и уверен в своей победе на выборах, еще ничего не означает. Милошевич тоже чувствовал себя уверенно, все контролировал, но выборы неожиданно проиграл. Есть и еще один пример: Кучма чувствовал себя абсолютно уверенно, все контролировал, выборы выиграл, а через год оказался в центре головокружительного политического скандала, развитие которого ставит под сомнение его пребывание на посту президента страны до конца срока полномочий...

Так что у российских собеседников Лукашенко есть основания сомневаться в его будущем и они непроизвольно ведут себя с ним как с политическим мертвецом. А может быть, вполне в духе нового кремлевского политического стиля, просто откровенно демонстрируют, что на поддержку Кремля Александр Григорьевич может не рассчитывать...

Зеркало недели, 29 января 2001 г.

Прэмію царквы атрымаў «праваслаўны атэіст»

Заканчэнне.

Пачатак на стар.1

Ён падкрэслівае, што існуючы ў Беларусі рэжым «з'яўляецца ў дачыненні да саміх беларусаў па сутнасці акупацыйным, бо ўсе ключавыя пасады ў ім займаюць стаўленікі Масквы, многія з якіх — кадравыя афіцэры спецслужбы або ваеннаслужачыя». У сталіцы Беларусі няма ніводнай беларускай школы, усе дзяржаўныя ўстанова і ВНУ працуюць на рускай мове. «А ўсё гэта, што адстойвае правы беларускага народа, менш сваю мову, паважаць сваю гісторыю і развіццё нацыянальную культуру, дыктатар і яго расійскае атачэнне таксама далучае да «нячасных» і наведвае на іх ярлык нацыяналістаў», — гаворыцца ў лісце.

Яго аўтар лічыць, што прычына імяненняў Лукашэнка «старых» нейкі незвычайны дагэтуль сла-

вянскі саюз» — у імкненні рэжыму пашырыць сферу свайго ўплыву. Закранушы праблему адноставы праваслаўных славян, Сямён Шарэцкі нагадвае, што значная частка насельніцтва Беларусі спавядае каталіцызм і пратэстантызм, а таксама шэраг іншых хрысціянскіх вераванняў.

Аўтар ліста адзначае, што сам Аляксандр Лукашэнка лічыць сябе «праваслаўным атэістам». Зыходзячы з гэтага, ён робіць выснову аб тым, што праваслаўная царква неабходна Лукашэнку выключна «для дасягнення ўсё гэта ж ўлада любімых імкненняў». Вось чаму «такую ўвагу высокіх іерархаў Рускай праваслаўнай царквы да гэтага... чалавека нельга лічыць нічым іншым, як падтрымкай расійскай шавінісцкай палітыкі ў адносінах да Беларусі», лічыць Сямён Шарэцкі.

Марат ГАРАВЫ, БЕЛАПАН

АБСЕ за самастойнасць

Наталля КУЛАГІНА

30 студзеня Кансультатыўна-назіральная група (КНГ) АБСЕ ў Беларусі распусціла павадленне, якое датычыцца сваёй «практычнай дзейнасці».

«Пастаянны савет АБСЕ, — гаворыцца ў павадленні, — прыняў 14 снежня рашэнне, згодна з якім мей АБСЕ павінны кансультавацца з адпаведнымі ўладамі на практах, фінансавым з бюджэту ў выглядзе добраахвотных ахвяраванняў краін-членаў АБСЕ». Аднак пры гэтым, падкрэслівае КНГ АБСЕ, Пастаянны савет адхіліў прапановы паставіць рэалізацыю такіх праектаў ў залежнасць ад згоды або ўхвалы прымаючага боку.

КНГ АБСЕ патлумачыла, што інфармацыя аб снежаньскім рашэнні Пастаяннага савета ў сувязі з тым, што «ў афіцыйных заявах органаў урада Рэспублікі Беларусь працягваюць гукаць іншыя тлумачэнні». У якасці прыкладу прыводзіцца заява прэс-сакратара беларускага МЗС Паўла Латушкі ад 29 студзеня. Ён, у прыватнасці, заявіў, што рашэннем Пастаяннага савета АБСЕ ад 14 снежня 2000 года «сёе фінансавыя практыкі, якія ажыццяўляюцца меймі АБСЕ незалежна ад краіны іх дзейнасці і фінансуюцца як з бюджэту АБСЕ, гэтак і за кошт добраахвотных узносаў, павінны прадставіцца на ўзгадненне з уладам краіны знаходжання». Павел Латушка таксама павадаміў, што МЗС прапанаваў КНГ АБСЕ прадставіць на ўзгадненне з уладам Беларусі практыкі, якія плануюцца меймі да рэалізацыі ў 2001 годзе.

КНГ АБСЕ ў гэтай сувязі нагадвае, што «да прыняцця рашэння Пастаяннага савета АБСЕ адносна кансультацыі на практах Кансультатыўна-назіральная група АБСЕ правяла кансультацыі па гэтай пытанню і праінфармавала ўлады аб практах».

БЕЛАПАН

«Крыўдзіцелі» Беларусі зведаюць маскоўскі апро

Максім ЦІТОЎ

«Любыя спробы пакрыўдзіць Беларусь за збліжэнне з Расіяй будучы сутрачаць рашучы адпор з боку Масквы». Такую заяву зрабіў міністр замежных спраў Расіі Ігар Іванюў ранішай 30 студзеня на паседжанні кансультатыўнага савета пры расійскім МЗС, удзельнікі якога абмеркавалі пытанні міжрэгіянальных сувязяў Расіі і Беларусі.

«Саюз з Беларуссю нам патрэбны не на паперы, а ў рэальным жыцці», — падкрэсліў міністр. У гэтай сувязі ён заклікаў да фарміравання транспарантных супольнасцяў з сумежных абласцей саюзных краін. У гэтай справе, лічыць Іванюў, можна было б удзельнічаць мадэль еўраарэгіёнаў, створаных партнёрамі па Еўрапейскаму Саюзу. Пры гэтым, падкрэсліў ён, неабходна «ўважваць кожны крок з тым, каб не нанесці ўрон эканомікам дзяржавы, не дыскрэдытаваць ідэю Саюза ў вачах двух народаў». Як заявіў кіраўнік расійскага МЗС, «сёе няма інаш дзяржавы, якая біла звязана з Расіяй такімі ж прывілеяванымі саюзніцкімі адносінамі». Паводле ягоных слоў, «з улікам ітарэсаў абедзвюх краін і была абрана формула інтэграцыйнага працэсу, якая прадугледжвае поўную добраахвотнасць пры захаванні нацыянальнага суверэнітэту, незалежнасці і міжнароднага права суб'ектнасці».

Па выніках 2000 года Беларусь займае трэцяе месца сярэд знешніх гандлёвых партнёраў Расіі, заявіў Ігар Іванюў. Сукупны тавараабарот перавысіў 9 мільярд даўлаў ЗША. Сувязі абедзвюх краін, паводле яго слоў, развіваюцца ў базавых галінах эканомікі, перш за ўсё, у паліўна-энергетычным комплексе, машынабудаванні і транспартнай сферы. Паводле слоў міністра, узаемнымі пастаўкамі прадукцыі сёння звязаны 200 беларускіх і каля 800 найбуйнейшых расійскіх прадпрыемстваў. Разам з тым, адзначаў ён, асноўная доля тавараабароту прыпадае толькі на 7-8 суб'ектаў Расіі з 79-ці, якія супрацоўнічаюць з беларускім бокам.

Сур'ёзнай перашкодай на шляху інтэграцыйных працэсаў, на думку кіраўніка расійскага МЗС, з'яўляецца стан разлікова-плацёжных аперацый і працэдур. «Улічваючы тое, што пакуль мы не маем магчымасці ажыццяўляць стопрацэнтны разлік у грашовай форме, неабходна вырашыць задачу стварэння адзакватнай сістэмы разліковых аперацый», — сказаў Іванюў. Ён таксама звярнуў увагу ўдзельнікам паседжання на праблему з забеспячэннем партнёраў па міжрэгіянальных сувязях «поўнай і даступнай інфармацыяй аб дзелавых магчымасцях».

БЕЛАПАН

Бразавускас стал лидером крупнейшей партии

Агентство «Ю.С.Ньюс»

(www.yusnews.com)

из Вильнюса

Лидером объединившихся Демократической партии труда и Социально-демократической партии Литвы стал 68-летний экс-президент Альгирдас Бразаускас. Отныне новая левая партия будет называться Социально-демократической партией Литвы и станет самой крупной литовской политической организацией, объединяющей около 20 тысяч членов. Формально до сих пор А.Бразаускас не был членом ни первой, ни второй партии и лишь на съезде вступил в новую социал-демократическую партию.

Договор об объединении двух влиятельных левых партий на съезде подписали Česlovas Юршенас и Витенис Андрукайтис. Теперь юридически прекратила свою деятельность Демократическая партия труда, которая на протяжении последних десяти лет сыграла большую роль в политической жизни страны. ДПТЛ в 1992 году победила на парламентских выборах и, собрав абсолютное большинство мест в Сейме, правила Литвой до 1996 г. На парламентских выборах, которые состоялись 8 октября минувшего года, ДПТЛ и литовские социал-демократы получили 51 место, однако остались в оппозиции, поскольку правящую коалицию сформировал политический блок «новой поли-

тики» — Либеральный и Новый союзы Литвы.

Председатель теперь уже самой крупной литовской партии А.Бразаускас завершил свое пребывание на посту президента в 1998 году и до осени прошлого года не занимался активной политикой. Однако избрание лидером социал-демократов означало окончательный возврат А.Бразаускаса в большую политику. Еще накануне партийного съезда, экс-президент Литвы был почти на 98% уверен, что процесс объединения левых партий состоится без особых проблем и что он скорее всего станет лидером новой партии. Несмотря на отсутствие в активной политике, А.Бразаускас все это время оставался одним из самых популярных

литовских политиков. По данным компании социологических исследований Vilnorus, А.Бразаускас занимает первое место (29,4%) среди политиков, которым полностью доверяют жители страны. За ним следует премьер-министр Литвы Роландас Пакасас (16,6%) и нынешний глава государства Валдас Адамкус (14,7%).

Объединение левых партий приветствовали президент В.Адамкус и премьер Р.Пакасас, приславшие делегатам съезда социал-демократической партии поздравительные телеграммы. По мнению спикера Сейма — руководителя Нового союза Артураса Паулаускаса, «всегда объединение или создание коалиции является большой ценностью».

Ахвяры землятрэсу — 100.000 чалавек

Міхась КАРПОВІЧ

Учора міністр абароны Індыі Джордж Фернандэс паведаміў, што колькасць ахвяраў землятрэсу ў штаце Гуджарат можа склаасці не менш за 100.000 чалавек. Землятрэс, моц якога складала 7,9 бала па шкале Рыхтэра, адбыўся на Захадзе Індыі 26 студзеня. За апошнія 50 гадоў паўвыспу Хіндустан так яшчэ ніколі не трэсла.

На цяперашні момант ужо знойдзеныя цэлы больш чым 20 тысяч чалавек, аднак разабраны менш 20% усіх занаваў, што ўтварыліся ў выніку катастрофы. Колькасць параненых, па словах Д. Фернандэса, ужо наблізілася да лічбы 200.000.

У выратавальных аперацыях бяруць удзел 5.000 салдатаў, 40 вайсковых самалётаў і верталётаў, тры ваенныя караблі, 750 медыкаў.

З некаторых аддаленых раёнаў толькі пачалі паступаць першыя звесткі пра ахвяры землятрэсу. Устаноўлена, што практычна цалкам разбураны гарады Бхудж, Бхачаў, Анджар, сотні вёсак. Мяркуюцца, што разбурэнняў магло бы быць менш, калі б будынкі ўзводзіліся ў адпаведнасці з тэхнічнымі патрабаваннямі. Аднак з-за нізкай якасці будаўнічых матэрыялаў і кепскай праектнай шмат дамоў былі знесеныя ўшчынт.

У панядзелак зону катастрофы наведаў прэм'ер-міністр Індыі Атал Біхари Ваджапай. Ён распарадзіўся паскорыць надзвычайныя працы па ўсіх накірунках. Тым не менш, з кожным днём засцясае ўсё менш шанцаў знайсці пад заваламі жывых людзей.

Землятрус стварыў нагоду, каб на дзяржаўным узроўні паставіць пытанне аб арганізацыі сістэмы

дапамогі ахвярам стыхійных бедстваў. Падчас візіту ў Гуджарат прэм'ер-міністр паведаміў, што ў Дэлі будзе створаны нацыянальны цэнтр рэагавання на стыхійныя бедствы і іхня наступствы.

У адміністрацыйным цэнтры штата Гуджарат — Ахметабадзе — прынятая праграма дзеянняў па ацэнцы наступстваў катастрофы і выпрацоўцы захадаў па аднаўленні і рэканструкцыі. Паводле папярэдніх ацэнак, землятрэс нанёс шкоду ў памеры паўтара мільярда долараў. Пакуль што сама Індыя здолела знайсці на ліквідацыю наступстваў землятрэсу 5 мільярдаў рупій (107,6 мільяна долараў).

Паступае ў Індыю гуманітарная дапамога з-за мяжы. У 40 кіламетрах ад горада Бхудж працуюць два марскія порты, куды прыбываюць замежныя караблі з харчаваннем, медыкаментамі для тых, хто застаўся ў жывых. Прывозяць і будаўнічыя матэрыялы. Акажаць дапамогу пацярпелай дзяржаве пагадзіўся нават Пакістан, які знаходзіцца з Індыяй у стане перманентнай «халоднай вайны» з-за спрэчкіх тэрыторый.

Прадстаўнікі міжнароднага надзвычайнага фонду дапамогі дзеячам паведамілі ў панядзелак, што было вырашана выдзеліць Індыі дапамогу ў памеры 8 мільянаў долараў на ліквідацыю наступстваў землятрэсу. Яшчэ два мільёны долараў паступіць пазней — яны пойдуча на аднаўленне школы і іншых навучальных патрэб.

Прадстаўнікі Сусветнага банка паведамілі, што прадаставіць Індыіскаму штату Гуджарат на льготных умовах пазыку на 300 мільянаў долараў.

Дапамагаюць грашмы і іншыя дзяржавы. Злучаныя Штаты Амерыкі выдзелілі 5 мільянаў долараў. Вялікабрытанія, чый калоніяй раней была Індыя і якая дагэтуль

мае вялікі ўплыў на індыйскую палітыку, паведаміла, што выдзяляе 10 мільянаў фунтаў (14,6 мільяна долараў) на ліквідацыю наступстваў землятрэсу. Апроч таго, брытанскія выратавальныя каманды працуюць у эпіцэнтры землятрэсу ў горадзе Бхудж. У рэгіён таксама былі накіраваныя палаткі і іншыя сродкі дапамогі раненым.

Ізраіль накіраваў у Індыю пяць ваенных самалётаў з гуманітарным грузам. Яны таксама прывезлі медыкаў і палівыя шпіталі на 100 месцаў, які былі разгорнуты ў Бхудж.

Новая Зеландыя ахвяравала Індыі 200.000 долараў. Канада — 3 мільёны. Еўрапейская камісія выдзеліла з бюджэту Еўрасоюза 3 мільёны еўра (2,7 мільяна долараў). Апроч таго, улады Германіі далаткова даюць з нацыянальнага бюджэту 3 мільёны марак (амаль паўтара мільяна долараў) наўмыслна плюс да 10 мільянаў марак, на якія будуча абудаваныя водаачышчальныя збудаванні і жыллі.

Але гэтых высілкаў выдавочна недастаткова. Таму прэм'ер-міністр Атал Біхари Ваджапай просіць дапамогі ва ўсіх, хто можа яе аказаць.

Дарчы, як падлічыў брытанскі ўрад, у Гуджараце без даху над галавой засталася не менш за паў-

мільёна чалавек. У штаце адчуваецца вялікі недахоп ежы і вады. Не спрыяе рэабілітацыі пацярпелых і надзвычай нізкая тэмпература паветра.

Улады рыхтуюцца да эпідэміяў, якія непазбежна ўзнікнуць з-за вялікай колькасці памёрлых, якіх не паспяваюць хаваць. Пахаванні адбываюцца традыцыйным для Індыі шляхам — нябожчыкаў спальваюць на пахавальных кастрах.

Даволі нечакана праз некалькі дзён пасля землятрэсу паўсталі новыя праблемы. Сярод іх — маральна-этычныя і кепскае размеркаванне гуманітарнай дапамогі. Удар стыхій разбурывае вясніцы, і на волі апынуліся тысячы злычынцаў. Ужо былі зарэгістраваныя некалькі выпадкаў, калі невядомыя спрабавалі абрабаваць банкі і іншыя месцы, дзе маглі быць грошы. Паралельна з гэтым ідзе рабаванне дамоў звычайных грамадзянаў.

Відавочна паведамляюць, што ў Гуджараце ўтварыўся «чорны рынак», дзе па высокіх коштах прадаецца сее-тое з гуманітарнай дапамогі.

Тым часам, падземныя штурхі працягваюцца. Усяго іх налічылі не менш за 200, прычым адзін з іх меў моц 5,9 бала па шкале Рыхтэра.

Феміда з тварам маці прэзідэнта

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

У Туркменістане працягвае ўмацоўвацца культ асобы першага прэзідэнта Сапармурата Ніязова, больш вядомага цяпер як Сапармурат — Бацька ўсіх туркменаў. У адпаведнасці з «народнай ініцыятывай», Феміда — сляпая багіня і сімвал правасуддзя — мусіць цяпер набыць рысы твару маці Сапармурата, Гурбансальтан-эджэ.

Зрэшты, пра гэта папрасілі «аўтары шматлікіх лістоў», што заўсёды вельмі ў час выходзіць да прэзідэнта, а таксама ў іншыя «патронныя» інстанцыі — нашым выпадку, у рэдакцыю дзяржаўнай службы навінаў Туркменістана. Гэтая служба, у прыватнасці, куріруе змест усіх туркменскіх газет.

У адказ на просьбы працоўных службы паспяхалася надрукаваць ва ўсіх выданнях на першай паласе артыкул «Гурбансальтан-эджэ — сімвал справядлівасці і правасуддзя».

Мяркуюцца, што ў бліжэйшыя часы перад уваходам у Палац пра-

васуддзя, які адчыняецца ў лютым, будзе ўзведзена скульптура Феміды-Гурбансальтан-эджэ. Як і мае быць, маці прэзідэнта будзе трымаць у руках шалі — сусветны сімвал правасуддзя. Зноў-такі па патрабаванні працоўных, мастакі скульптары адзобяць яе ўсімі фарбамі і адценнямі нацыянальнага жаночага строю туркменак.

Як паведамляюць туркменскія газеты, імя маці прэзідэнта Гурбансальтан-эджэ карыстаецца вялікай папулярнасцю і панагай сярод людзей Туркменістана. Яна разам з дзвюма сынамі загінула ў ноч жудаснага ашгабдакага землятрэсу ў кастрычніку 1948 года. Пры гэтым, 8-гадовай Сапармурат застаўся сціраю, бо ягоны бацька Атамурат загінуў на фронце.

Скульптуры Гурбансальтан-эджэ ўжо ўсталяваныя ў родным сяленні прэзідэнта Туркменістана — Кыпчаку, а таксама ў адным з сквераў у цэнтры Ашгабада. Імя маці Сапармурата Ніязова носіць Саюз жанчынаў Туркменістана.

Нарвегія спазнала расавыя забойствы

Міхась КАРПОВІЧ

Упершыню ў гісторыі Нарвегіі там адбылося забойства на расавай глебе. 26 студзеня пацэра маладых неанастаў зарэзалі ў Осла цёмнаскурага падлетка Бенджамена Хермансена.

Ужо ў мінулы ўік-энд усе пяць забойцаў былі затрыманыя на-рвежскай паліцыяй.

Інспектар Фін Абрахамсен, які раследуе гэтую справу, заявіў прэ-

се: «Я служыў у Ліване і Югаславіі, і там людзей забівалі з-за іхняй расавай прыналежнасці. Але я ніколі не думаў, што такое можа надарыцца ў Нарвегіі».

Як паведаміла агенства Associated Press, прэм'ер-міністр краіны Энс Стоттэнберг выступіў ужо з адмысловай заявай, якая асуджае забойства і папярэджае пра пагрозу, што прадстаўляюць расізм і нецярпімасць для на-рвежскага грамадства.

Судзяць звалтаўнікоў у форме

Ірына СТАРЦАВА

Учора ў Турцыі пачаўся судовы працэс над васьмі афіцэрамі турэцкай паліцыі. Яны абвінавачваюцца ў згвалтаванні і катаваннях жанчын, якая падазравалася ў сувязях з курдскімі баявікамі.

У лістападзе 1997 года жанчына, якая хаваецца цяпер пад ініцыяламі SO, была арыштаваная ў горадзе Дыябакыр і правяла ў вязніцы больш за тры гады — суд прызнаў, што яна аказвала дапамогу Курдскаму паўстанцкаму руху.

За кратамі, па словах жанчын, яе катавалі: ахоўнікі падводзілі да яе цэла электрычны ток, прыпаль-

валі яе скуру цыгарэтамі. Калі жанчыну гвалтавалі, то яна выпадкова пачынала вядар аднаго з афіцэраў, калі з яе твару спаўзла чорная павязка.

Я заяўляе SO, якая цяпер жыве на волі ў горадзе Ізмір, яна баіцца наведваць паседжанні суда, бо паліцэйскія спрабавалі прымусяць яе адмовіцца ад сваіх паказанняў. Яе інтарэсы на судзе прадстаўляюць адвакаты. Дарэчы, адвакаты паведамілі, што ўжо атрымалі больш за 130 скаргаў ад жанчынаў, якія сцвярджаюць, што калі тыя былі за кратамі, то былі згвалтаваныя або падвергнутыя сексуальным дамагальніцтвам.

52 кіламетра пад Альпамі

Путешествие по железной дороге между итальянским городом Турин и испанским Барселонай сократится с нынешних 11 до 4 часов. Это обеспечит ввод в эксплуатацию высокоскоростных поездов после завершения в 2015 году строительства участка Турин — Лион (Франция). Часть пути будет проходить по самому длинному в Европе туннелю под Альпами, протяженность которого составит 52 километра. Пассажирские составы будут развивать скорость до 220 километров в час. Как заявил ми-

нистр транспорта Италии Пьерлуиджи Берсани, новая железнодорожная линия позволит также пассажирам маршрута Турин — Лондон сократить время пребывания в пути с 9 до 5 часов. Участок железнодорожного пути Турин — Лион строит также составной частью дороги Барселона — Киев (Украина). По оценкам специалистов, реализация проекта потребует от 10 млрд. до 15 млрд. евро и частично будет финансироваться Европейским инвестиционным банком, отмечает агентство ЭФЭ.

Бундесвер уменьшится в размерах

Ликвидировать примерно десятую часть военных баз бундесвера предложил министр обороны Германии Рудольф Шаринг. Он сообщил об этом предложении журналистам в понедельник после того как представил список из 59 подлежащих ликвидации баз вооруженных сил и их возможностей в будущем. Р.Шаринг подчеркнул, что выступил с этой инициативой в рамках планируемой реформы вооруженных сил страны, в ре-

зультате которой их численность должна сократиться с 315 до 282 тыс. человек. Целью реформы является сокращение военных расходов, повышение эффективности вооруженных сил и их возможностей участвовать в международных операциях по поддержанию мира. По планам министра обороны, к моменту окончания реформы в стране останутся 462 военные базы.

Интерфакс

Российские грузы НАТО объединяются

Учредительное собрание организации «Российская молодежная инициатива «Содество» Северазиатского альянсу» состоялось в Центре либерально-консервативной политики в Москве. Инициаторами создания «Молодежной инициативы» стали студенты московских вузов. Согласно пресс-релизу новой организации, ее цели — содействие построению демократиче-

ского общества и рыночной экономики в России, а также содействие интеграции России в Европейский Союз и НАТО. На собрании присутствовали такие известные российские политики, как Сергей Юшенков, Валерия Новодворская, Константин Боровой, а также представители посольства ряда стран-членов НАТО.

ПРИМА

Блізкі канец сучаснай цывілізацыі?

Ірына СТАРЦАВА

Прафесары Харві Вэйс з Ельскага ўніверсітэта і Рэйман Брэдлі з універсітэта Масачусетса правялі дэталёвы аналіз прычынаў краху цывілізацый і прышлі да высновы, што ім папярэднічалі драматычныя змяненні ў клімаце.

Навукоўцы заўважаюць, што 90-я гады XX стагоддзя былі

найцяжэйшымі за апошнюю тысячу гадоў. Сярэдняе падвышэнне тэмпературы за XX стагоддзе складала 0,6 градуса Цэльсія. Разам з гэтым, на планеце істотна павялічылася колькасць паводак і засухаў. У апошнія гады таксама пачалася імклівае ўтварэнне пустыняў у краінах Паўднёвай Еўропы.

Паводле справаздачы ААН аб

глабальным змяненні клімату, да 2100 года чакаецца беспэспэрднае пачаццё, самае сур'ёзнае на Зямлі за апошнія 10.000 гадоў. Паводле самых пессімістычных прагнозаў, у гэтым стагоддзі тэмпература падвысіцца ў сярэднім на 5,8 градуса Цэльсія. Узровень мора стане вышэйшым на 88 сантыметраў.

Таму, на думку амерыканскіх

навукоўцаў, якія вывучалі ўзаемназалежнасць паміж змяненнем клімату Зямлі і знікненнем цэлых дзяржаў і сацыяльна-эканамічных фармацый, «сучасная заходняя цывілізацыя нават не падарэ, што наблізілася да самай мяжы свайго краху», калі могуць адбыцца невядамыя сацыяльныя і эканамічныя ўзрушэнні.

Знешняя палітыка ЗША пад пагрозай

Міхась КАРПОВІЧ

Калі не павялічыць выдаткі на ажыццяўленне знешняй палітыкі ЗША, то Амерыка рызыкуе быць уцягнутай у ваенны канфлікт. Да такой высновы прыйшла група пад кіраўніцтвам былога міністра абароны Фрэнка Карлучы, якая апублікавала справаздачу, прысвечаную фінансавому стану Дзяржавы-нага дэпартаменту ЗША. Пра гэта паведаміла агенства ВВС.

Аўтары справаздачы сцвярджаюць, што калі асігнаванні на правядзенне знешняй палітыкі не будуць павялічаны, то Дзяржаўны парламент страціць магчымасць прадухіляць дыпламатычныя крызі-

сы, а гэта ў сваю чаргу можа прывесці да ўцягвання ЗША ў поўнамаштабны ваенны канфлікт.

Справаздача займае 12.000 старонак і мае даволі сумную карціну. Як сцвярджаюць яе аўтары, 9 з 10 замежных прадстаўніцтваў ЗША не адпавядаюць стандартам бяспекі. Засакрочаныя камунікацыйныя каналы амбасадаў безнадзейна застэталі.

Чэсць дыпламатычных устаноў за мяжой перапоўненыя супрацоўнікамі, тады як сам дэпартамент недалічвае 700 кадравых супрацоўнікаў.

Справаздача была складзеная дзвюма інстытутамі міжнародных зносінаў, што месцяцца ў Вашынг-

тоне, пад кіраўніцтвам Ф.Карлучы. Аўтары сцвярджаюць, што сітуацыя крызісна для нацыянальнай бяспекі краіны і таму вартая асабістага вывучэння новым прэзідэнтам Джорджам Бушам.

Зрэшты, як зазначае ВВС, даследаванне групы Фрэнка Карлучы — не першае, прысвечанае гэтай тэматыцы. Іншыя таксама даводзілі пра тэрміновую неабходнасць карэзных змяненняў. Высокапастаўленыя дыпламаты, уключаючы былога дзяржсакратара Мадлен Олбрайт, таксама неаднаразова папярэджвалі, што знешняя палітыка ЗША пакуе ад недахопу сродкаў.

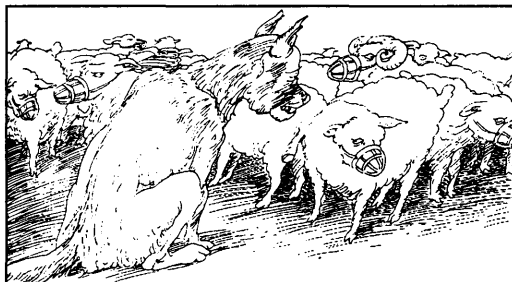
На мінулым тыдні справазда-

Освобождение от иллюзий

Одиннадцать журналистов российского телеканала НТВ сходили на прием к Владимиру Путину

Александр ДУБРАВИН

Нет ничего нового под этими звездами! В последнее время НТВ — самый профессиональный и последний из независимых телеканалов России — стал испытывать на себе недожиданное давление властей, а его журналисты почувствовали самое пристальное внимание к себе силовых органов. Совершенно очевидно, что этот интерес вызван желанием Кремля подчинить НТВ своим глобальным шовинистическим пропагандистским задачам, но по старой византийской традиции рядится в одежды махрового лицемерия. Наивной российской публике предлагается поверить в вариант расследования неких злоупотреблений одного из основателей НТВ магната Владимира Гусинского. Расчет делается на извечную ненависть голодающих к тем проклятым богатырям, которые, как известно, во все времена пьют кровь простого трудового народа и мешают построению справедливого братского общества, Великой Державы молочных рек и кисельных берегов. С этой проверенной идеей Россия идет по пути собственного неуклонного прогресса уже не одно столетие и будет идти с ней до полного конца. Сегодня идея снова успешно работает. Возмущение рядового обывателя сверхнаглостью магнатов заставляет его закрывать глаза на практику постепенного введения в России привычной революционной законности, когда все проблемы решаются властью прямо и непосредственно, в соответствии со своими животными инстинктами. Законы и мораль подгоняются под готовый ответ и в разжеванном виде подаются широкой публике.

На этом фоне журналисты НТВ проявили неожиданную для меня, просто детскую публичную незащищенность, показали собственную незрелость и непонимание самих основ существования того государства, в котором они живут. Они попросились на прием к Владимиру Путину, очевидно ожидая от него слов отеческого успокоения, защиты от притеснений, восстановления полной справедливости, надеясь, что он накажет виновных, обелит невинных и примет все необходимые меры для сохранения свободы слова в государстве. Когда-то так отчаявшиеся купцы шли кланяться «отцу родному царю-батюшке» с челобитной на «бояр-супостатов». Но с чем пришли, с тем же и ушли. Ничего нового Путин им не сказал, ничем не обнадежил, ничего даже

не пообещал. Одни декларации о свободе слова и конкретные замечания по нонсамам денежных кредитов журналистов. Показал, что он в курсе многих частных особенностей, например, их телефонных разговоров. Более того, он тут же попытался расколоть их дружный коллектив и по старой гзбистской привычке отозвал инициатора встречи Светлану Сорокину в сторону для личной профилактической беседы.

Растерянность и подавленность была написана на лицах тележурналистов после выхода из Кремля. Так одуревший игрок в наперсток стоит остолбенело на месте, глядя в никуда, чешет рукой затылок, а губы его шевелятся сами собой, словно подсчитывая, сколько же денег он оставил у проклятого мошенника. Затем ходили, чего добились? Прекрасные профессионалы, интеллигентные и популярные в народе личности — они в результате оказались беспомощными перед бездушной машиной

российской власти, олицетворяемой невысоким человечком с маленькими быстрыми глазками. На приеме у Путина они ощутили себя все теми же винтиками все той же молотилки.

Для нас, граждан суверенной Беларуси, все, что сегодня происходит в России, до боли знакомо, потому что делается по знакомым лекалам. Когда мы предупреждали москвичей об опасности возрождения тоталитаризма и у них по примеру Беларуси, они самоуверенно отмахивались: дескать, это у вас такие дураки, а у нас совсем иное дело, здесь слишком много денег и свободы. Они наивно верили в свою демократию, которой и не было вовсе. Просто им разрешили на некоторое время делать то, что запрещали ранее, а теперь забирают свое разрешение обратно. Россияне до сих пор не понимают, что они живут в прежней «империи зла», мирного выхода из которой в принципе не существует. Империя умирает, как неизлечимо больные: они долго мучаются сами и мучают окружающих. И смерть их, как смерть Кошечки — в демократии, в свободе слова, в соблюдении прав человека. Не бывает империй демократических. Как не бывает демократических государств, которые угнетают другие народы, ведут внутренние войны, дружат с мировыми подонками. Общественность России долгое время получала тревожные сигналы о неблагополучии в своем Отечестве, но предпочитала не замечать их. Теперь остается столбенеть и шевелить губами.

Лукашенко сам откажется от президентства. Пока только в НОКе

Агентство «Ю.С.Ньюс»
(www.yusnews.com)
из Москвы

Александр Лукашенко в ближайшее время намерен уйти с поста президента Национального комитета Беларуси.

По сведениям из Кремля, группа политтехнологов под руководством Глеба Павловского проанализировала возможности контрпропагандистских действий против Александра Лукашенко во время предвыборной кампании.

Последний план околоремесленских пиарщиков придумали во время (!) хоккейного матча в Москве с участием Лукашенко. Они вспомнили, что в России эти деньги были украдены, причем в период правления предшественника Путина президента Ельцина и нахождения самого Путина на таких постах, как заместитель Бородин в управлении делами президента и директор ФСБ.

Владимир Путин, желавший вообще не высказываться по делу Бородин, решил не принимать Лукашенко. Последний, по мнению главы президентской администрации Александра Волошин, а тот якобы сказал ему примерно следующее: «Владимир Владимирович, советует вам поменьше махать клюшкой, особенно в Москве и особенно в сторону США». Оскорбленный Лукашенко ушел в этот момент на его президентство в НОКе и разработки группы Павловского, поэтому сразу же приказал сменить низит и лететь в Минск. Лишь в самолете на обратном пути была придумана версия с просьбой о встрече со стороны президента Киргизии, а самого Аскара Акаева разбудили ночью по бишкекскому времени и уговорили следовать этой версии, проведя в Минске вместо запланированного одного часа для дозаправки в аэропорту целых три часа с поездкой в резиденцию Лукашенко в центре столицы Беларуси.

Согласно источникам «Ю.С.Ньюс», сам Лукашенко узнал о существовании этих разработок от своих московских доброжелателей и через неделю вновь отправился в столицу России, рассчитывая встретиться с Владимиром Путиным и получить гарантии того, что подобные контратаки против него во время выборов Московской примечательны не будут. К тому же у президента Лукашенко был формальный повод для встречи с россий-

ским коллегой — арест госсекретаря союза России и Беларуси Павла Бородина.

Однако Александр Лукашенко, по мнению Кремля, переборщил с антиамериканскими заявлениями в аэропорту и даже заявил, что в США отмыли триллион долларов из России, тем самым косвенно подтвердив, что в России эти деньги были украдены, причем в период правления предшественника Путина президента Ельцина и нахождения самого Путина на таких постах, как заместитель Бородин в управлении делами президента и директор ФСБ.

Владимир Путин, желавший вообще не высказываться по делу Бородин, решил не принимать Лукашенко. Последний, по мнению главы президентской администрации Александра Волошин, а тот якобы сказал ему примерно следующее: «Владимир Владимирович, советует вам поменьше махать клюшкой, особенно в Москве и особенно в сторону США». Оскорбленный Лукашенко ушел в этот момент на его президентство в НОКе и разработки группы Павловского, поэтому сразу же приказал сменить низит и лететь в Минск. Лишь в самолете на обратном пути была придумана версия с просьбой о встрече со стороны президента Киргизии, а самого Аскара Акаева разбудили ночью по бишкекскому времени и уговорили следовать этой версии, проведя в Минске вместо запланированного одного часа для дозаправки в аэропорту целых три часа с поездкой в резиденцию Лукашенко в центре столицы Беларуси.

Источники «Ю.С.Ньюс» в Кремле сообщают также, что с момента ареста Павла Бородина президент Путин и Лукашенко ни разу (!) не говорили по телефону.

Кривое люстэрка беларускай статыстыкі

Яно традыцыйна выпраўляецца прыпіскамі ды недапіскамі

Констанцін СКУРАТОВІЧ

Як сцвярджае афіцыйная статыстыка, за мінулы год вытворчасць валавага ўнутранага прадукту (ВУП) складала ў параўнальных цэнах 106 працэнтаў ад узроўню 1999 года. Да таго ж, амаль выкананае заданне вярхоўных уладаў па дасягненні эканамічных паказчыкаў часоў цалкам развітага сацыялізму: мінулагадні ВУП склаў ажно 89 працэнтаў ад памераў 1990 года.

Да таго ж, у асобных галінах прамысловасці памеры вытворчасці адноўлены ці нават павялічаны. Прыкладам, у чорнай металургіі.

Зноў жа, пададзеных той жа статыстыкі, за мінулы год памер рэальнай зарплаты ў народнай гаспадарцы павялічыўся амаль на 1/10, а рэальныя грашовыя даходы насельніцтва і таго больш — амаль на 1/5. Карацей: жыццё стала лепей, жыццё стала веселей.

Але ўсё ж адчування ўзнёсласці ад атрымання на эканамічным фронце перамогаў ці няма, ці яны (адчування) нейкія нязлыя. А ўсё ад таго, што ніякая статыстыка не здольная адмяніць той просты факт, што ні тона металапракату, ні мяшкоў цементу не здольная змяніць сабой ні аднаго скрэпка кілабаса, ні шклянкі малака.

А адкуль вясельца тая ж кілабаса, калі «ў натуре» мінулагодняя вытворчасць мяса жывёлы і птушкі складала ўсяго 41 працэнт ад аб'ёмаў вытворчасці 1990 года, а за год скарацілася ў чарговы раз больш, чым на 1/10. А ў Віцебскай і Гомельскай абласцях вытворчасць мяса складала ўсяго каля 1/3 ад памераў дзесяцігоддзяў дадніх.

Многа было гаворкі пра тое, што

сельская гаспадарка ў мінулым годзе паказала натуральныя эканамічныя чысты. Таму, маўляў, бульбы і буркоў нахапана болей, чым 10 гадоў таму. Але, па-першае, усё гэта не столькі вынік плённай працы, колькі справа рук божых: спрыяльнае надвор'е пашчыравала для ўраджаю болей, чым усе вучоныя аграры разам узятыя. Да таго ж, на адной бульбе можна хіба што выжыць, а нармальна жыць амаль немагчыма. Не дарма ж яе прынята называць хлебам для бедных. А гэтага хлеба мы пры ўсіх правіцелях «здабывалі» на душу насельніцтва болей за любую крайню свету. Ды і навошта такая процыма бульбы, калі статэк скараціўся ці не ўтрая? Акрамя таго, бульбу ў вялікай большасці вырошчваюць не калгасы, а насельніцтва. Таму не трэба ўладам прыпісваць сабе чужыя перамогі.

Уласна кажучы, калгасы ўжо амаль згубілі сваю ролю як значныя вытворцы сельгаспрадукцыі. Што тычыцца той жа бульбы, вытворчасці саданіны ды гародніны, то яе, гэтую ролю, цяжка вызначыць нават статыстычна. А ў жыўлагадоўлі адносна высокія паказчыкі забяспечваюцца не калгасамі, а буйнымі комплексамі, уключаючы птушкафабрыкі. А гэта ўжо прамысловасць! Застаецца хіба толькі вытворчасць збожжавых. Але і гэта пытанне збожжавых не калгаснае, бо, пачынаючы з пасяўной да збору і даражэйшымі ўраджаю, увесь працэс забяспечвання коштам не калгасных, а дзяржаўных рэсурсаў. А калі больш дакладна, то коштам усяго грамадства, на грошы якога і купляюцца ўсе гэтыя рэсурсы. Былае, праўда, што Лукашэнка падчас з кім-небудзь з расійскіх алігархаў ад улады згуляў ў гэніс, былае выйграе, былае што атрымае выйгрыш у выглядзе

Ці адлюстроўвае статыстыка заробок старой жанчыны, якая прапонуе дропкі пасажырам цягніку?

нейкіх там для нашай аграэканомікі прэферэнцыяў. Але гэта адбылася нерэгулярна...

Акрамя таго, вялікае значэнне мае структура дасягнутага сельгасвытворчасці росту. Бо павелічэнне прадукцыі раслінаводства значнае, што ён адбыўся ў тым ліку і за кошты павелічэння вытворчасці самоны. Вось і стаіць у полі вялізныя скірдзі гэтых грубых кармоў, якімі скаціны, канешне, карміць можна. А чалавека?

Вось і атрымоўваецца, як у той казцы пра вяршкі і карэнчыкі. І

выйсся няма — трэба налягаць на бульбу. Бо ў мінулым годзе прыросце цэнаў на харчавары ў 1,97 раз, мяса і мясапрадукты, свежая рыба, сахар у цэне павялічыліся нагома болей. Нават кошт солі выраў у тры разы. Зразумела, на солі, як і на запалках, не разбагацееш і не пайдзееш. Але болей чым у тры разы даражэйшымі стаў усе сельгасуладны асартымент. А гэта ж галоўны прадукт для ўсіх. Асабліва для бедных. Да таго ж, больш-менш прыстойны хлеб можна купіць толькі ў Мінску

(можа дзе і яшчэ, невядома), а тымі боханамі, што робяць у райцэнтрах, праз дзень можна цвікі забавіць. Але нават і такі хлеб буркамі не заменіш.

Да таго ж, трэба ўлічваць, што за мінулы год паслугі жылкамгасу падскокнулі ў цэне болей чым у пяць разоў, прычым ацяпленне — у сям, а электрычнасць — нават у дзесяць. Калі так пойдзе і далей, то ці не дзевяццацца той калгаснай самомай і тапіцца, а харчавання. У трымі тысячагоддзі, на парозе, які нам абяцаюць улады, постыдуст-

рыльнага грамадства...

Ды не толькі сацыяльныя ды эканамічныя паказчыкі наводзяць на роздум і выклікаюць сумнеў. Прыкладам, рост злачыннасці звычайна звязваюць з пагаршэннем узроўню і якасці жыцця. У нас жа яна расце, нягледзячы на тое, што жыццё быццам бы паліпшаецца. І мінулы год не быў у гэтым сэнсе выключэннем. Агульны рост злачыннасці быццам бы невялікі (3,8 працэнта), але колькасць рабаванняў, разбояў, крадзяжоў, хабарніцтва наагул пераўзыхае сярэднія тэмпы. Прынамсі, колькасць злачынстваў, звязаных з наркотыкамі, выпадкаў махлярства павялічылася ў 1,2-1,5 разы.

Прычым, справа толькі аб зафіксаваных выпадках, аб выяўленых злачынствах. А колькі з іх застаецца па-за ўвагай праваахоўных органаў? Да таго ж, давер насельніцтва да іх такі, што многія з пацярпелых не звяртаюцца да міліцыі, нават калі іх пабілі ці абабралі. Дакладна ведаю, што ў многіх вёсках і вёскач людзі, у большасці састаналыя, жывуць у атмасферы натуральнага крымінальнага тэруру. Бо ў рэальна міліцыя невялікая па колькасці, не мае транспарту і паліва да яго, на здарэнне выязджае без асаблівай ахвоты, а яшчэ менш шчыры ў пошуках злачынстваў. Таму праз пэўны тэрмін участковы звычайна звяртаецца да ахвяры злачынства так: «А ці не забралі б вы, цётка, сваю заяву!» Зразумела, трэба ж раскрысваецца. А ў такой сітуацыі, калі заявыш на таго, хто ў цябе сцягнуў калёсы са двара, дык ён другім разам і кляччк твой спаліць ці параскомкам у едзатруты падсыпле. І паспрабуй, не дай такому ў доўгі ці пляшкку самагонкі «на павер».

Карацей, куды вочам ні кінь, усюды ці прыпіскі, ці недапіскі. ■

Банкротство интернета

Джордж СОРОС,

известный американский финансист, автор книги «Открытое общество: реформируя глобальный капитализм»

Когда интернет-экономика была на подъеме, ее успех казался вечным. Инвесторов, похоже, совершенно не заботила убыточность большинства «дот-комов». Курс акций интернет-компаний стал определяться числом подписчиков и клиентов. Игра заключалась в привлечении капитала, а не в получении прибыли. Даже если курс новомодных акций резко падал, то их падение мало сказывалось на рынке в целом. Люди выучили, что покупать упавшие акции выгодно, и сохраняли эту привычку до тех пор, пока не стали действовать себе в убыток.

Сейчас, когда ажиотаж вокруг интернет-экономики затих, стали слышны рассуждения о возврате к «основам». Но эти разговоры — такая же полуправда, как и предыдущие заявления о якобы вечности интернет-бума, который будет повторяться на новых «основах», создаваемых интернет-экономикой. В действительности, наблюдаемый цикл взлета/падения интернет-экономики тесно увязан с преобладающими экономическими теориями функционирования финансовых рынков.

Стало очевидным, что так называемые основы, которые, как казалось, определяли стоимость акций, существуют не изолированно. Наоборот, они обусловлены пове-

дением финансовых рынков. Действительно, курс акций компаний влияет на благосостояние последних самым разным образом: он определяет стоимость уставного капитала, от него зависит поглощение других компаний или же другими компаниями, курс акций влияет на кредитоспособность компании и на эффективность схемы долевого участия при привлечении и вознаграждении менеджеров, курс акций служит средством рекламы и маркетинга. Иными словами, когда финансовый рынок верит в благополучие компании, ее «основы» улучшаются; если мнение рынка меняется, то вместе с ним меняется и фактическое благосостояние компании.

Не нужно было быть гением, чтобы убедиться в недолговечности модели интернет-бума, основанной не на соображениях прибыльности, а на спекулятивных ожиданиях роста курса акций. Также не требовалось гениальности для того, чтобы предвидеть последовавшее за взлетом падение, но предугадать точную дату этого падения было гораздо сложнее. Летом 1999 года я был убежден в том, что надвигается крах интернета. Однако после кратковременного падения курсы акций интернет-компаний вновь восстановились, в отдельных случаях взлетев на невиданную ранее высоту.

Институты, для которых относительные показатели значили все, чувствовали себя обязанными наращивать интернет-активы. Курс акций Yahoo после включения компании в индекс S&P500 за день подскочил на 30 процентов. Люди, подобно мне выставившие на продажу интернет-акции по низкой цене в ожидании неизбежного

Современный «чип» может нести муровей. Техника для интернета требует огромных финансовых затрат

краха, затем были вынуждены покупать их, неся огромные потери. Я продолжал верить в то, что крах вот-вот наступит, но не мог позволить упорствовать в такой уверенности.

Несмотря на известную иррациональность, интернет-бум был не просто пузырем. Оптимизм финансовых рынков не только изменил «основы» (т.е. основополагающие принципы ведения дел) в отдельных компаниях, он также реально и ощутимо повлиял на экономику в целом. Бум не только был вызван развитием интернета, он ускорил это развитие, оказывая влияние на темпы и глубину технологического прогресса. Аналогичным образом бум приводил к ускорению распространения новых технологий в телекоммуникационном секторе.

Причиной наступившего в конце концов краха интернета послужила не плохая экономическая модель, а чрезмерное расширение кредита. Нынешнее замедление экономического развития влияет на «основы» отдельных компаний почти столь же серьезно, как и на курс их акций; оно также затрагивает финансовую систему и макроэкономические показатели.

Вместо односторонней схемы, в которой финансовые рынки более-менее точно учитывали изменения в будущем, возникает обратная связь, когда финансовые рынки определяют будущее, на которое, как считается, они просто должны делать поправку. При таких обстоятельствах участникам рынка бессмысленно строить свои решения исключительно на ожиданиях изменения «основ», поскольку

ку «основы» не определяют рыночные цены, — наоборот, «основы» определяются рыночными условиями. Поэтому для участников рынка важен будущий курс рыночных цен, а не стоящие за этим курсом изменения «основ». Если рыночные цены отклоняются от теоретического положения равновесия, то нет никакой гарантии, что они когда-либо в него вернутся.

Вот почему недавние взлеты и падения курсов акций интернет- и телекоммуникационных компаний настолько показательны. Эти события нельзя объяснить с точки зрения рыночной эффективности и рациональных ожиданий. Я выдвинул альтернативное объяснение, заключающееся в наличии двусторонней связи между «основами» и денежными оценками, связи, которую я называю «рефлексивностью».

Я удивлен и поражен тем, что экономисты игнорируют мои аргументы. Они утверждают, что феномен рефлексивности уже учтен в концепции множественного равновесия — теории, получившей распространение в последнее время. Может и так, но я до сих пор не понимаю, как постоянные отклонения от теоретического положения равновесия укладываются в рамки теории множественного равновесия.

Почему же мои доводы не встречают понимания? Да потому, что они ведут к заключению о врожденной непредсказуемости финансовых рынков. Меня спрашивают: в чем же ценность научной теории, не дающей применимых на практике прогнозов? Я утверждаю, что лучше смириться с неопределенностью, заложенной в природе поведения финансовых рынков, нежели цепляться за теорию, которая кажется научной, но искажает реальность. Если признать потенциальную нестабильность финансовых рынков, то в качестве одного из выводов финансовым властям придется согласиться с тем, что предотвращение экстремов находится в их компетенции.

© Project Syndicate

ФИНАНСЫ

Цены растут спякоина

Паводле звестак міністэрства статыстыкі і аналізу Беларусі, за першыя тры тыдні студзеня рост спажывецкіх цэн у краіне склаў 3,5% (за першы тыдзень — 1,4, за другі — 0,9, за трэці — 1,2). Для параўнання: за першыя тры тыдні снежня 2000 года цэны выраслі на 4%, за першыя тры тыдні студзеня 2000 года — на 10,9%.

Згодна з прагнозам сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі на 2001 год, рост спажывецкіх цэн у краіне павінен перавышаць 3,5 працэнта ў месяц. Аднак ужо відавочна, што ў студзені інфляцыя выйдзе за ўстаноўленыя межы.

Кожнаму — уліковы нумар

Наталля КУЛАГІНА

30 студзеня прэс-цэнтр Дзяржаўнага падатковага камітэта (ДПК) Рэспублікі Беларусь распаўсюдзіў паведамленне, у якім нагадвае, што, згодна з пастановай урада ад 17 жніўня 2000 года, фізічныя асобы, даходы якіх падлягаюць дэкларацыі, абавязаныя зарэгістраваць у якасці падаткапалатчыкаў у падатковым органе па месцы жыхарства не пазней за 15 дзён да тэрміну, устаноўленага для прадастаўлення дэкларацыі аб даходах. Ім будзе прысвоены ўліковы нумар падаткапалатчыка (УНП). Яго прысваенне, як падкрэсліваюць у ДПК, будзе рабіцца бясплатна.

Сёлета асобы, якія прадастаўляюць дэкларацыю аб сукупным гадовым даходзе ўпершыню, абавязаныя падаць заявы аб прысваенні УНП да 15 лютага.

БелПААН

Рогі і капыты

Міхал ЗАЛЕСКІ

Калгасы — гэта вельмі добра, сваярдажыць адны. Калгасы — гэта дрэнна, сваярдажыць іншыя. Усе яны, мабыць, атары. Сэрца ім баліць аб вёсцы. Гэта баліць сутрамазанне. Мы павінны павяжаць іхнюю волю выказацца. Але яшчэ больш мы павінны павяжаць жаданне суайчыннікаў з'есці біфшэкс, катлету альбо апетую нашым правадыром скварку.

Усе гадзіны апетытнага мяснана прадукты і не гадзіны, не менш апетытныя малочныя, ёсць вынікам жаданняў сельскагаспадарчых жывёлаў. Разводзяць і даглядаюць тых жывёлаў вясковыя.

Найбольш распаўсюджаныя на Беларусі дзве арганізацыйныя формы жывёлагадоўлі: прыватная гаспадарка і калгасна-саўгасная вытворчасць. Звесткі аб развіцці дзяржаўнага сектара сельскай гаспадаркі ў 2000 годзе і параўнанні рознічаны і апублікаваныя міністэрствам статыстыкі.

Адзіным станоўчым вынікам мінулага дзесяцігоддзя можна лічыць тое, што колькасць сельскагаспадарчых жывёлаў хутчэй чым у іншых месцах скарачалася ў той частцы краіны, якая падлягае катастрофы на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі.

Разгляд другой таблічкі таксама нясе сцвярджальную думку, паколькі пагадоўе скарачэння крыху павольней за вытворчасць, гэта дае тэарэтычны шанец на аднаўленне айчынных жывёлагадоўлі.

Іншая рэч, у які спосаб гэта адбудзецца. Сельская гаспадарка нават без нашага ляманту была і застаецца прырыўтнай галінай. З 1990 года напруст ч'ўскасна дэля яе падтрымкі рознымі ўрадамі было скіравана не меней як 2,5 млрд. долараў субсідыяў. Цэнавы кантроль, гандлёвыя абмежаванні, цэнтралізаванае размеркаванне танных інвестыцыйных рэсурсаў, абавязкова дзяржаўнай замовы на прадукцыю — вось найбольш

распаўсюджаныя спосабы дзяржаўнага рэгулявання на вёсцы. Няхай бы сабе рэгулявалі, каб тыя долары, што рэгулюючыя выкарыстоўваюць, не мелі адно і тое паходжанне — нашыя кішэнкі. Відавочна, што ў выніку маніпуляцыяў з народнымі грашмамі павароту да лепшага не адбылося.

Пры тым, трэба адзначыць, што колькасць вясковага насельніцтва менш скарацілася за апошнія дзесяць гадоў там, дзе адбылося найбольшы спад вытворчасці. То бок і вясковыя крыўдзілі не варта, тым больш, што гэта пераважна сталага веку людзі.

Коштам скарачэння эксперту і некаторага змянення структуры харчавання покуль што атрымлівацца задавальняць попыт насельніцтва краіны. Аднак, калі не будуць вынаражаны структурныя дысбалансы, механізмы фармавання попыту, фінансавыя становішчы і металы разлікаў з партнёрамі па аграбізнёсе, тэхналогія захоўвання, перапрацоўкі і дастаўкі харчу і шмат чаго яшчэ, то дзядулькі з бабамі нават не ўрачуючы. Астанем мы ад суседзяў і, жыўчы на добрай зямлі, патрапім у харчовую залежнасць, што вельмі сорамна і небяспечна дзеля такой слаўнай дзяржавы, як наша.

ЗМЯНЕННЕ КОЛЬКАСЦІ АСНОВНЫХ ВІДАў ЖЫВЕЛЫ У СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАХ					
Буйная рагата жывёла		У тым ліку каровы		Свініны	
на 1 студзеня 2001г., тыс. галоў	у % да 1 студзеня 1991г.	на 1 студзеня 2001г., тыс. галоў	у % да 1 студзеня 1991г.	на 1 студзеня 2001г., тыс. галоў	у % да 1 студзеня 1991г.

Беларусь	3537,7	58	1242,4	74	2089,6	61
Вобласці:						
Брэсцкая	677,2	63	218,1	78	318,7	73
Віцебская	545,6	55	213,6	75	342,9	56
Гомельская	527,1	50	201,1	72	270,1	60
Гродзенская	580,9	70	174,1	82	495,0	76
Мінская	742,1	55	276,8	68	452,3	55
Магілёўская	464,8	54	158,7	69	210,6	46

ВЫТВОРЧАСЦЬ АСНОВНЫХ ВІДАў ПРАДУКЦЫІ ЖЫВЕЛАГАДОУЛІ ЗА 2000 ГОД У СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАХ			
Рэалізацыя жывёлы і тварыны (у жывой вазе)		Вытворчасць малака	
2000 г., тыс. т	у % да 1990 г.	2000 г., тыс. т	у % да 1990 г.

Беларусь	619,1	41	2663,6	47
Вобласці:				
Брэсцкая	120,5	47	508,1	52
Віцебская	82,2	35	405,9	47
Гомельская	83,2	34	360,5	38
Гродзенская	120,7	49	441,2	59
Мінская	144,7	45	598,8	45
Магілёўская	67,8	36	349,1	46

Рэдакцыя прапаноўвае сваім падпісчыкам аплаціць падпіску праз адзяленні ААБ «Беларусбанк».

Для аплаты падпіскі адпаведную квітанцыю (гл. ніжэй) трэба выказаць нажніцамі. Адзначце ў квітанцыі тэрмін, на які афармляеце падпіску, прозвішча падпісчыка і паштовы адрас, на які дастаўляць газету.

Кошт падпіскі на адзін месяц 1040 руб. Калі вы жадаеце падпісацца на большы тэрмін, то павялічце суму ў адпаведную колькасць разоў.

Рэдакцыя газеты прыносіць прабачэнні ААБ «Беларусбанка» за недакладнае пазначэнне банкаўскай паслугі.

КВИТАНЦИЯ ДЛЯ «БЕЛАРУСБАНКА»

ИЗВЕЩЕНИЕ		Формы № ПД-3										
УНН 101562750		Редация газеты «Наша СВАБОДА»										
		получатель платежа										
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»		г. Минск, код 493; Минск, пл. Свободы, 17										
		наименование банка										
Счет получателя	3012205160015	Лицевой счет										
(фамилия, имя, отчество)												
(индекс)		(адрес)										
На 2001 год по месяцам:												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
За подписку на газету «Наша СВАБОДА»												Сумма
Платительщик												Пеня
												Всего
Кассир												
УНН 101562750		Редация газеты «Наша СВАБОДА»										
		получатель платежа										
Отделение «Центральное» ОАО «Белбизнесбанк»		г. Минск, код 493; Минск, пл. Свободы, 17										
		наименование банка										
Счет получателя	3012205160015	Лицевой счет										
(фамилия, имя, отчество, адрес)												
На 2001 год по месяцам:												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
За подписку на газету «Наша СВАБОДА»												Сумма
Платительщик												Пеня
												Всего
Кассир												

Полет в африканскую кабалу

Беспечность авиакомпании «Гомельявиа» обошлась белорусским летчикам полгодом плена у Обианга Нгема Мбасого

Наталья РАДИНА

Это не первое ЧП в работе авиакомпании «Гомельявиа». Два года назад в Шри-Ланке разбился принадлежавший ей самолет АН-24. Погибли четыре гомельских пилота. Уже после этой трагедии возник вопрос: почему авиакомпания заключила договор на работу своих пилотов в стране, где гражданская война не утихает 17 лет и где за это время погибло более 60 тысяч человек?

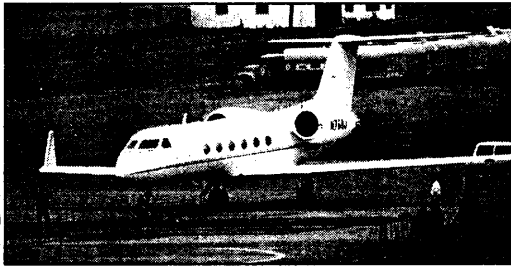

ФОТО У. ШИЛЛЮКА

Тем не менее, эти «особенности национальной политики» не помешали «Гомельявиа» заключить договор с гвинейской авиакомпанией «Гнаса». В результате успешной сделки, посредником которой была российская фирма «Орсайт Трейдинг ЛТД», зафрахтованный самолет ТУ-134 вылетел в столицу Экваториальной Гвинеи Малабо.

Согласно контракту, гомельские пилоты должны были совершать пассажирские рейсы в пределах и за пределами республики.

Оплата по белорусским понятиям была сказочной — 30 долларов в сутки. Ко всему этому — проживание в трехзвездочном отеле за государственные счет.

И вот чем обернулось для командиров экипажа Романа Ефремова и Олега Кудбенко, штурмана Владимира Добровольского и бортмеханика Анатолия Михальченко и трех техников этот зловещий контракт. По первым, никаких пассажирских рейсов в привычном понимании летчиков не было. Пассажиры всегда были один — президентский сын Теодорин. 25-летний отпрыск Обианг Нгема Мбасого успел к тому времени стать министром леса и природы и благодаря гомельскому ТУ-134 обозревал доверенные ему гвинейские леса с высоты птичьего полета. Правда, в служебные командировки он частенько брал с собой

спиртное и девочек.

Летать экипажу пришлось только в пределах этой небольшой страны, в которой проживает 400 тысяч человек. Маршрут был один: столица Малабо — город Бата. Расстояние между ними 250 километров, и «ТУ-134» преодолевал его за 30 минут. Самолет стал для правительства Экваториальной Гвинеи предметом бесконечной гордости, а его четверо пилотов — бесплатным приложением к любимой игрушке.

Обещанные 30 долларов в сутки радовали белорусов ровно месяц, потом поступления иссякли. Да и те 900 долларов, что удалось получить, были потрачены на питание, так как питаться пришлось за собственный счет.

Поначалу условия жизни экипажа хоть и не соответствовали обещанным в контракте, все же были довольно сносными: номер с койкой, без холодильника, но с горячей водой и кондиционером. Но через несколько месяцев гвинейская сторона прекратила оплачивать и эти гостиницы.

Правда, ей все же пришлось предоставить летчикам жилье — комнату на пять коек, на которых нужно было умудриться спать семи членам экипажа.

Предъявлять претензии к зафрахтованной белорусский ТУ-134 гвинейской авиакомпании «Гнаса» было бессмысленно. Авиаком-

пания оказалось «липовой» и была создана гвинейскими властями только для фрахта в одной из стран СНГ самолета и профессионального экипажа.

Представитель российского посредника «Орсайт Трейдинг ЛТД» смог помочь пилотам только деньгами на еду — гвинейские власти его игнорировали. Так ни с чем он и уехал.

Потеряв надежду когда-нибудь получить деньги за свою работу, летчики бросились искать помощи у дипломатов. Российского, а тем более белорусского посольства, в Экваториальной Гвинее нет. Попытки позвонить в российское посольство в Камеруне, но там лишь неодушеленно пожали плечами: вы не граждане России и помочь вам мы никак не можем.

Позвонить в Беларусь из Экваториальной Гвинеи оказалось невозможным — связь была односторонней. К счастью, к летчикам дозвонились жены.

Если вы думаете, что «Гомельявиа» со всех ног бросилась спасать свой самолет и экипаж, то ошибаетесь. Как всегда, не обошлось без бюрократической волокиты. Обойдя всех кого нужно и не нужно, написав им всем по пять писем, женщины, наконец, добились того, что 3 января белорусский МИД вручил дипломатам Экваториальной Гвинеи ноту протеста и спустя две недели белорусский экипаж смог вернуться на родину.

Правда, без обещанных денег. Их летчикам так и не заплатили. Теперь, согласно контракту, обязательства, не выполненные гвинейцами, должен выполнить российский посредник. Но «Орсайт Трейдинг ЛТД», похоже, не очень гордится, так как денег все еще нет.

Как стало известно, московский посредник задолжал и самой авиакомпании «Гомельявиа» за фрахт лайнера. Так что, похоже, что о людях «подельниках» вспомнят в последнюю очередь.

Ганаровы знак для саноўных чыноўнікаў

Вачаслоў БУДКЕВІЧ

У Выканаўчым камітэце СНД у Мінску адбылася нарада экспертаў і паўнамоцных прадстаўнікоў дзяржаваў па дапрацоўцы і ўзгадненні праектаў пагаднення «Аб Ганаровым знаку Садружнасці Незалежных Дзяржаваў» і палажэння аб ім.

Мяркуюцца, што Ганаровым знакам у якасці заахвочвання могуць узнагароджвацца дзяржаўныя і грамадскія дзеячы краінаў СНД і іншых дзяржаваў за актыўную работу па ўмацаванні і развіцці Садружнасці, узаемаадсінаў паміж краінамі, забеспячэнні міру і бяспекі. Уручаць Ганаровы знак будзе старшыня Савета кіраўнікоў дзяржаваў СНД.

Згодна з праектам палажэння, Ганаровы знак складаецца з непаходна са знака і ланцуга знака. Знак выкананы ў выглядзе 12-канцовай сярэбранай зоркі на 12-вугольнай паліраванай пласціне. У цэнтры зоркі знаходзіцца выява эмблемы СНД і па кружы выкананы надпіс «Садружнасць Незалежных Дзяржаваў». Паміж асноўнымі прамежымі зоркі знаходзяцца дадатковыя з устаўкамі з цыркуна. (Цыркун —

ад персідскага «заргун» — залацісты; мінерал падкласа астраўных сілікатаў. Здабываецца галоўным чынам з россыпаў. Празрысты чырвона-карычневый (гняцэнт) і жоўты з алмазным бляскам (жаргон) — каштоўныя камяні. Цыркун з'яўляецца сыравінай для вогнетрывалай і керамічнай прамысловасці. — **БелаПАН**) Пры дапамозе вянка са стылізаваных лаўровавых лістоў знак злучаецца з ланцугом. Ён складаецца з 23 звёнаў і выраблены з выкарыстаннем серабра. 12 звёнаў выкананы ў выглядзе дзяржаўных сцягаў, 11 — у выглядзе кружных рэзак з падпісам «Садружнасць Незалежных Дзяржаваў». Узор Ганаровага знака быў прадэманстраваны 29 студзеня ўдзельнікам нарады ў штаб-квартиры СНД.

На наступнай сустрэчы, якую намечана правесці ў лютым, экспертамі і паўнамоцным прадстаўнікам належаць абмеркаваць каштарыс расходаў на выраб знакаў і вызначыць, колькі прыкладна іх неабходна. Мяркуюцца, што заказ на выраб знакаў будзе размешчаны ў цэнтры «Рускія рамяствы» (Яраслаўль). ■

БелаПАН

Новы касцёл Божай Міласэрнасці

Павел МАХЭЙКА

Хуткім часам у Гродне з'явіцца новы каталіцкі храм. Касцёл Божай Міласэрнасці — менавіта такую назву мае святыня — будзеца ў мікрааёме Вішнявец, дзе цяпер жыў амаць 80 тысяч гарадзенцаў.

На сённяшні дзень парафія новага касцёла налічвае пяць тысяч сем'яў, каля 14 тысяч ч

вернікаў каталіцкага веравання. Пакуль касцёл будзеца, набавжэнства правядзюцца ў памяшканнях гарадской базы агародніны. На нядзельную імшу рэгулярна прыходзіць каля дзюх тысяч чалавек.

На пасадку настаяцеля касцёла прызначаны святар з Польшы Станіслаў Росек. Набавжэнства ядуцца на польскай мове.

БелаПАН

Адкрыўся мінералагічны музей

Павел МАХЭЙКА

У сярэдняй школе № 16 горада Гродна адкрыўся першы ў гэтым тысячагоддзі беларускі музей — мінералагічны. Наведальнікі музея могуць убачыць 870 экспанатаў, горных парод і вырабы з камяню, зробленых рукамі школьнікаў. Наогул жа ў савішчых музея знаходзіцца

каля трох тон камяню і мінералаў. Стварыў музей тутэйшы геолог Уладзімір Жданюк. Дзесяць гадоў таму ён пачаў у Гродне дзейнасць геалагічнага гуртка, і кожнае лета арганізоўваў экспедыцыі ў розныя шквалы куткі. Музей працуе тры дні на тыдзень, у выхадныя — спецыяльна для гасцей горада. ■

БелаПАН

Іерархіі праваслаўя — за мітынгі варожасці

Канфесійная абмежаванасць вядзе да палітычных войнаў

Пётрус КЛІМКОВІЧ

Маючы быць летам гэтага года візіт папы рымскага на Украіну літаральна з кожным днём набывае характар надзвычайнага здарэння. Як вядома, па запрашэнні прэзідэнта Л.Кучмы папа рымскі Іаан Павел II наведвае Украіну 23 — 27 чэрвеня. Прыезд ачальніка каталіцкай царквы выклікае вострую незадаволенасць Украінскай праваслаўнай царквы Маскоўскага патрыярхата, ці інакш Украінскага экзархата Рускай праваслаўнай царквы. 29 студзеня мітраполія Украінскага экзархата наважылася на зусім няветлівыя меры — паслала рымскаму пантыфіку ліст з папярэджаннем, што ягоны прыезд на Украіну будзе непачаданым для праваслаўных вернікаў. Таму, маўляў, лепш не рухацца з Рыма.

Не надта верачы, што гэтая грубасць спыніць папу, украінскія іерархі Маскоўскага патрыярхата распрацавалі шырокі «комплекс антыпапскіх мерапрыемстваў». Гэты план мерапрыемстваў прадугледжвае правядзенне пікетаў, мітынгаў, нават арганізацыю хросных хадзоў, скіраваных супраць візіту папы першасвятара на Украіну. Насуперак здароваму глузду, украінскія іерархі маскоўскай патрыярхіі абінававаюць Іаана Паўла II у тым, што нібыта ён распаліе ў Заходняй Украіне канфлікт паміж праваслаўнымі і грэка-каталікамі. Праваслаўныя іерархі патрабуюць, каб грэка-каталікі вырнулі і цэрк-

вы і царкоўную маёмасць, атрыманую імі пасля 1988 года.

Справа ў тым, што ў праваслаўных іерархаў маскоўскай патрыярхіі выпадае з памяці нядаўняй балачка гісторыя Заходняй Украіны. У 1946 годзе уніятская царква, якая там існавала некалькі стагоддзяў, была забаронена сталінскімі ўладамі, мноства святароў і вернікаў апынуліся ў сібірскіх канцлагерах, а ўсе храмы грэка-каталікаў былі перададзеныя Рускай праваслаўнай царкве (маскоўскай патрыярхіі, тады адзінай у СССР). Да 1988 года ўкраінскія уніяты існавалі як катакомбная царква (выконвалі абрады нелегальна). Калі 1988 год прынёс канец рэлігійнаму пераследу, грэка-каталікі здолелі вырнуць назад частку сваёй маёмасці, якую пры Сталіне атрымала Руска праваслаўная царква. Зараз праваслаўныя патрабуюць тое, чым карысталіся, зноўку сабе. Жаданне паказаць абшар праваслаўнай царквы пад маскоўскай юрысдыкцыяй прывяло да забіцця на шматлікіх ахвяраў і несправядлівасці пасляваеннага часу, якія пацярпела грэка-каталіцкая царква Заходняй Украіны.

Дарчы прыгадаць, што ў Беларусі працэс адняцця маёмасці ад уніяцкай адбываўся ў 19 стагоддзі. Тады аднялі не толькі іхныя храмы. Была вынішчана і ўся уніяцкая рукапісная і друкаваная літаратура. Напрыклад, у Жыровіцкім манастыры, на загад мітрапаліта Сямашкі уніяцкую літаратуру скарыстоўвалі замест дроваў на пра-

ФОТО РЕД. РАМКА
Любамір Гузар — новы ачальнік Украінскай грэка-каталіцкай царквы.

цягу 10 гадоў, а таксама спецыяльна зноўлі кнігі з усяй Беларусі і палілі кніжныя кастры. Мноства ранейшых уніяцкіх цэркваў сёння выкарыстоўвае беларускі экзархат Рускай праваслаўнай царквы

Зразумела, што пратэст украінскіх іерархаў маскоўскай патрыярхіі непагчымы без блашаванна патрыярха, бо ў царкве дысцыпліна пастаўлена лепей, чым у войску. Распаліць пажар варожасці паміж каталікамі і праваслаўнымі наўрад ці іерархі намесліліся б, каб не мелі падтрымкі з Масквы. Такая непрыкрытая агрэсіўная палітыка

дэманструе незацікаўленасць РПЦ у міры з каталікамі. Відочна, што акцыя пагрозы вывадам людзей на вуліцы пад рэлігійнымі лозунгамі носіць палітычны змест і, па сутнасці, ёсць правакацыя. Бо ўкраінскія ўлады будуць змушаныя прыняць адпаведныя меры. Папа рымскі не толькі ачальнік сусветнай царквы, ён — ачальнік дзяржаваў. Гэтая дзяржава — Ватыкан — прызнаная ў свеце. Таму намаганні Рускай праваслаўнай царквы скіраваныя на ўціск Кучмы.

Адзначым, што прэзідэнт Украіны зрабіў добрую справу для падвышэння аўтарытэту Украіны. Зручную магчымасць выхад з ізаляцыі згубіў прэзідэнт Лукашэнка. Папа рымскі бабынаў нават на атэістычнай Кубе, і гэта прынесла немалыя дывідэнды Кастра. Паслухмяства перад Рускай праваслаўнай царквой і абарона яе вузкіх інтарэсаў на Беларусі прыявілі да таго, што Лукашэнка зрабіў буйную палітычную памылку, якая неўзабаве яму адлукнецца. Патрыярхі знаходзяцца на сваім пасту пажыццёва незалежна ад стаўлення да іх вернікаў, а прэзідэнты мяняюцца з чалавечай волі.

Пакуль што да акцыяў Рускай праваслаўнай царквы на Украіне не далучыліся са сваім «комплексам» беларускі экзархат. Аднак, гэта вельмі магчыма, бо маючы быць прыезд маскоўскага патрыярха на Беларусь у чэрвені адначасна з візітам папы на Украіну вельмі паходзіць на «комплексны» мерапрыемства. ■

ФОТО РЕД. РАМКА
Сабор Святога Юры ў Львове — галоўны сабор Украінскай уніяцкай царквы — праводзіць рэстаўрацыю, чакаючы візіту папы рымскага.

СПОРТ

Фёдараву кігала ўбакі – і выкінула з дзесяткі

Аляксей ЗУБРОЎСКІ

Адна перамога, адна нічыя і дзве паразы – такі вынік выступлення беларускага шахматнага гросмайстра на супертурніры ў галандскім Вей-ан-Зее ў апошніх чатырох турах. Гульні на вынік (а не на нічыю) – гэта ў звычайна Фёдараву, і таму такі ход падзей абсалютна не здзіўляе. Спачатку наш гросмайстр прайграў белымі фігурамі расіяніну, аднаму з лідэраў турніру, Аляксандру Маразевічу, а затым ужо чорнымі перамог англічаніна Майкла Адамса, які да гэтай паразы таксама ўваходзіў у групу лідэраў.

Наступным сапернікам Фёдараву быў балгарын Весялін Тапалаў, асноўны канкурэнт у барэбье за месца ў дзесятцы. Тут атрымалася нічыя, а ў апошнім туре – зусім неабавязковы прайгрыш ад несама моцнага расіяніна Сяргея Цівякова выкінула Фёдараву за

межы дзесяткі лепшых на турніры. Такім чынам, пасля фінішу турніра на становішча такое: расіянін Гары Каспарав – безумоўна пераможца, ён набраў 9 ачкоў з 13 магчымых. Індыец, чэмпіён свету па версіі ФІДЕ, Вішванатан Ананд набраў 8,5 ачкоў, расіянін Уладзімір Крамнік і ўкраінец Васіль Іванчук – па 8 ачкоў. Здывіў наваўлены іспанец Аляксей Шыраў, які займаў перадавую пазіцыю яшчэ за чатыры туры да фінішу, а пасля «зліў» амаль усе свае гульні.

Аляксей Фёдараву заняў адзінаццатае месца з 5 ачкамі, што ў прырыцце можна лічыць поспехам, бо на такім прадстаўнічым турніры, найвышэйшай дзесяткай нацатай катэгорыі, з такім рэйтынгам, які мае беларус, набраць паказчык усяго «-3» – вельмі ганарова. Хаця першапачаткова было гонарам атрымаць запрашэнне на гэты турнір.

У гэтым шахматным палацы ў Індыі Фёдараву прайграў Чэмпіятат свету

Месца для разбілітацый іміджу – Славенія

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

У гэтую суботу ў славенскім мястэчку Паклюка распачнецца штогадовы чэмпіятат свету па біятлоне. Самы актыўны ўдзел у ім прымуць і мужчынская, і жаночая зборныя Беларусі па біятлоне.

Наўдалае выступленне беларусаў на амаль усеіх этапах Кубка свету па біятлоне ў гэтым годзе нявяднае сум, калі абдумваеш перспек-

тывы выступлення нашых біятлістаў на гэтым першынстве свету. Але надзея, як банальная гэта ні гучыць, памае апошняй, і таму першую гонку першынства з лютата ў 11.15 па беларускім часе мы будзем чакаць з неярпеннем. А будзе гэта мужчынскі спрынт. У той жа дзень пройдзе і спрынт жаночы. Больш поўны расклад гонак мы дадзім у перадчэмпіятным нумары ў пятніцу.

Урокі історыі раздзеленага острова

Удача народа – умны і популярны лідер

Джеффри Д. СAKC,
директор Центра
международного развития
в Гарвардском университете

На расстоіянні семі сотен міль ад пабярэжжя Фларыды разпаложэн адін з самых бедных угодков на планеце – Іспанія. Зьдэсь была першая астанова Кристофора Колумба в Новым свеце. Остров находится в полутора часах лета к югу от Майами, и можно было бы ожидать, что он будет тропическим раем и заодно излюбленным местечком для офшорного бизнеса Соединенных Штатов. Но реальность гораздо более жестока.

Испанья является домом для двух наций. Гаити, на западной стороне, – самая бедная страна на Американском континенте. Доминиканская республика, на востоке острова, более богата, здесь средний доход в шесть раз превышает средний доход на Гаити. Тем не менее, и Доминиканская республика испытывает политический и экономический хаос вплоть до прорыва, произошедшего в последние десятилетия. С возвращением в прошедшем году на должность президента Жана-Бертрана Аристиды продолжительный цикл бедности и насилия в Гаити может закончиться.

Обнищание Испанья берет начало в эпоху существования колоний. Европейцы колонизировали Карибские острова и безжалостно принуждали миллионы рабов-африканцев работать на сахарных плантациях и умирять молодых. Тропические леса вырубались для расширения плантации. Испанья испытала на себе самые ужасные последствия сведения лесов, эрозии почв и разрушения сельского хозяйства и производства, особенно на гаитянской стороне. После прекращения рабства когда-то прекрасный остров едва мог кормить огромное число людей, бывших в прошлом рабами. Расизм в Америке еще более ухудшил усло-

вия жизни. Америка отказывалась признавать Гаити независимой страной до 1860-х годов, то есть еще около шести десятилетий после того, как восстание рабов на Гаити положило конец колониальному правлению Франции.

Такие страны, как Гаити и Доминиканская республика, обнаружили, что плывут по течению с необразованным населением, с полуживым сельским хозяйством, дающим минимальные средства для существования. Долгосрочные нужды этих людей требовали массовых инвестиций в здравоохранение и образование, а также переход к новым направлениям экономической активности. В 20-ом столетии среди прибрежных островов были туризм, проведение офшорных банковских операций, интенсивное за счет дешевого труда производство, особенно текстильная и швейная промышленности, а также сборка электроники. Но гаитянский и доминиканский диктаторские режимы, которые находились в власти на протяжении этих десятилетий, были неспособны привлечь даже эти виды бизнеса.

Доминиканская республика, несмотря на диктаторское правление и периодические вторжения со стороны США, не так давно совершила прорыв в развитии системы здравоохранения и образования и переходу к прибрежному производству и деятельности в сфере предоставления услуг. В результате она превратилась в 90-х годах в одну из наиболее быстро растущих экономик в мире с увеличивающимися инвестициями в туризм и интенсивным за счет труда производством.

На Гаити нищета еще более углубилась. Америка поддерживала ряд жестоких диктаторов, незаинтересованных в экономическом развитии. Когда в середине 1980-х годов пала диктатура Дювалье, Америка начала оказывать содействие процессам демократизации, но всплески насилия привели к тому, что Америка наложила на страну экономические санкции. Эти действия рассеяли даже то незначительное инвестирование, которое производилось в Гаити.

Лидер бедняков Гаити Жан-Бертран Аристид выиграл президентские выборы, проводившиеся в 1990 году, но был свержен в результате военного переворота. Спустя три года Аристид вернулся к власти при поддержке вооруженных сил Соединенных Штатов.

Ситуация на Гаити таит в себе опасность. Немногие обеспеченные гаитяне не доверяют Аристиду, а он не доверяет богатым по двум причинам: они поддерживали переворот, направленный против него, и традиционно враждебно относятся к реформам.

Столетия насилия и бедности могут, в конце концов, привести к социальному и экономическому прогрессу, если все ключевые участники поднимутся выше своих личных баталий. Президент Аристид понимает, что настоящая его битва должна быть направлена не против небольшого сообщества

богатых, а против массовой бедности. Эта битва требует крупных инвестиций для создания рабочих мест, а также финансовой помощи от Америки и ООН для борьбы с болезнями, безграмотностью и проблемами окружающей среды.

Массовая популярность Аристиды включает в себе возможность для проведения реформ, которые могут стать основой долгосрочного экономического развития. Гаити не смогут сами преодолеть свою бедность. Гаити требуется срочная финансовая поддержка для того, чтобы дети пошли в школы, чтобы сократились такие заболевания, как туберкулез и СПИД, которые убивают многих людей.

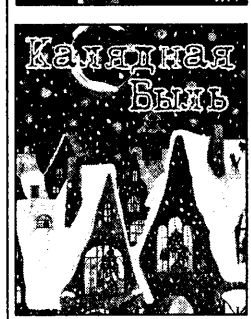
Гаити является ярким примером того, как цикл бедности, болезней и насилия воспроизводит сам себя в течение многих поколений. Несложно увидеть путь экономического развития, но чтобы на него встать, бедные страны часто нуждаются в доброй воле и поддержке своих сильных соседей, как, впрочем, и в удаче. Удача Гаити сегодня – иметь популярного и свободно избранного лидера. Когда страны с трагической историей получают подобное проявление знаков удачной судьбы, богатые и могущественные мира сего должны использовать этот шанс, чтобы помочь таким странам развиваться.

© Project Syndicate

Найлепшы падарунак да Вялікадня

«Маленькі Сьцюарт», «Тарзан», «Історыя цацак», «Прыгоды Він Пуха», «Жыццё жукоў», «Мечы і камяні», «Балто», «Аліса ў краіне цудоў», «Прыгоды ў сонным лесе» – мультыплікацыйныя фільмы, дубляваныя па-беларуску актэрамі вядучых менскіх тэатраў.

«Маленькіх», – аўдыёкасеты з запісамі казак, калыханак, песенькі для маленькіх беларусаў.

Кошт відэакасеты – 2 200 руб.
Кошт аўдыёкасеты – 700 руб.
Завяртацца на тэл.: 8 (017) 228-45-88.
Касеты можна замовіць, пералічыўшы грошы звычайным паштовам пераказам на рахунак ЗАТ «Сотвар» р/р 3012000000195 ф-л № 506 ААТ СБ «Беларусбанк», г. Мінск, код 809. У графе «Для пазначэння паведамлення» напішыце, якую касету вы замагаеце.

Фатальная сустрэча з расіянінам

Урад Канады запатрабаваў ад Расіі, каб яна прыпыніла дыпламатычны імунітэт у адносінах свайго дыпламата, які наехаў машынай на людзей ў Атаве.

Канадскі міністр замежных справаў Джон Мэнлі заявіў журналістам, што ўрад лічыць ініцыянт вельмі сур'ёзным, але мае мала што зрабіць, пакуль Расія будзе спасылацца на Венскую канвенцыю, якая надае дыпламатам імунітэт супраць кримінальнага пераследу ў краіне знаходжання.

Па звестках сталічнай канадскай паліцыі, легкавік, за рулём якога быў расійскі дыпламат у нецвярозым стане, збіў 50-гадовую Катрын Маклін, якая прагульвала

па вуліцы свайго сабакку. Жанчына памерла на месцы трагедыі. Яе сяброўка, 56-гадовая Катрын Дор, якая была з Маклін на гэтай фатальнай прагульцы, атрымала раненні і патрапіла ў шпіталь. Моцна была траўміравана і сабакка, яе прывішлася ўспыць, што ў Канадзе лічыцца за надзвычайнае здарэнне.

Затрыманы кіроўца легкавіка паказаў паліцыі дыпламатычнае пасведчанне, катэгарычна адмовіўся ад тэста на алкагалізм і як дыпламат быў адпушчаны. Напачатку канадскай ўлады не паведамілі імя расійскага дыпламата. Паслу Расіі, выкліканаму ў міністэрства замежных справаў Канады, было

таксама заяўлена, што адначасна ў Атаве зафіксавана яшчэ адно дарожнае здарэнне з удзелам расійскага дыпламата, хоць яно абышлося без пацярпелых. У адносінах абодвух дыпламатаў Канада высунула адпаведнае патрабаванне аб пазбаўленні дыпламатычнага імунітэту. У Атаве нагадаючы, што з падобным выпадкам сутыкнуліся ЗША і Грузія ў 1997 годзе, калі нецвярозы супрацоўнік грузінскага пасольства наехаў на дзяўчыну ў Вашынгтоне. Яна загнула. Тады прэзідэнт Шварцнадзе пазбавіў дыпламатычнай недатыкальнасці свайго дыпламата, і амерыканскі суд прыгаварыў яго да працяглага турэмнага зняволення. Праз год былога дыпламата дэпартавалі ў Грузію, дзе ён працягвае адбываць пакаранне.

Расійскі дыпламат, 45-гадовы Андрэй Кізняў, які збіў дзвюх жанчын і сабакку ў Атаве, займае пасадку першага сакратара па палітычных пытаннях пасольства РФ. Цяпер ён абвінавачваецца ў злачыннай неасцярожнасці, вынікам якой сталі смерць і цяжесныя пашкоджанні людзей, а таксама ў адмове прайсці праверку на ўтрыманне алкаголю ў крыві.

Расія адмаўляла сваіх службоўцаў, не пагадзіўшыся зняць з іх імунітэт і перадаць канадскаму суду. Справы адзваных супрацоўнікаў пасольства РФ будуць разглядацца на раздзеле ў адпаведнасці з законам Расіі.

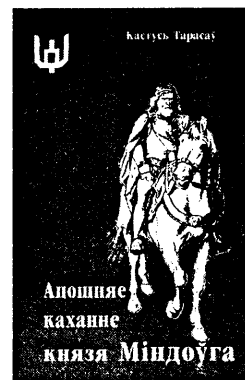
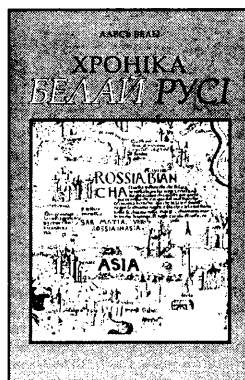
Чым можа закончыцца для вінаватых гэтая гісторыя, пакуль невядома.

Інтэрфакс

КНИГАРИЯ

Кнігі для студэнтаў, настаўнікаў, вучняў!

Сёння – кніга, па сутнасці, самы танны падарунак, які можна зрабіць сябрам, выкладчыкам, вучням, студэнтам. Тым больш, калі кніга карысная і дапамагае ў вучобе, навуцы, узбагаціць веды. Цікавыя і карысныя ўзоры новай беларускай кнігі можна знайсці на кніжнай выставе ТБМ (Мінск, вул. Румянцава, 13. Блізка ад метро «Плошча Перамогі»). Тэлефон кніжнай выставы – 284-85-11.

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяліць меркаванняў аўтараў, дублікаваць артыкулы дзеля палемікі.
Адрас: г. Мінск, пр-т газеты «Ізвестыя», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютата 2000 г. Запісаны ў Міністэрства культуры.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@trex.minsk.by Надрукавана ў друкарні УП «Медыкс» г. Мінск, ул. Кірыяна, 50. Заказ №103 Нумар падпісаны ў друку 30/01/2001 (15.00) Наклад – 14.580